

Ad Henricum octavum Angliae et Franciae regem Carmen elegiacon ;

<https://hdl.handle.net/1874/420919>

3
AD HEN

RICVM OCTA

VVM ANGLIAE ET
FRANCIAE RE
GEM,

Carmen Elegiacon.

ITEM

Gratulatoria adhortatio.

IOANNE STIGELIO Autore.

AD GVLIELMVM

DVCEM IVLIAE, GEL

driae &c. *Virtutis epistola.*

AD ANNAM DV

CEM IVLIACENSEM RE

ginam Angliae, *Liber Epi*
grammaton.

Eodem STIGELIO autore.

M. D. XL.

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD HIBEN

AD SERE

NISSIMVM AC PO

TENTISS. PRINCIPEM AC DO

minum, Dominum HENRICVM OCTA

VVM Angliæ & Franciæ Regem, Dominum Hy

berniæ, defensorem fidei, & supremum post

CHRISTVM in terris caput

Ecclesiæ Anglicanæ, Carmen

Elegiacū, autore Ioan

ne Stigelio.

*

ITe leues Elegi mansueti Regis ad aures,
Regia quo maius uix tulit ulla decus,
Quo duce, quæ medio diues iacet Anglia ponto
Temporibus confert aurea secla suis.
Longa licet non sit uia, uos tamen impare gressu
Ferre scio claudos uix bene posse pedes.
Quid tamen hoc refert? habitu Vulcanus eodem
Sæpe choruscantem crus trahit ante Iouem.
Sæpe Venus fertur claudum risisse maritum,
Iuppiter at timido, tu quoq; dixit, ades.
Ite, nec audaci rigidus concepta Poëtæ
Impediat uestro uota timore pudor.

AD REGEM ANGLIAE

Vestmun- Arx sita contiguas pulcherrima spectat in undas
ster. Londinum Attalicas hinc ubi uincit opes.

Atria quid memorem Parijs suffulta columnis
 Tegminaq; artificii uermiculata manu?
 Fornicibusq; cauis findentes aethera turre,
 Aurcaq; incuruis fulta theatra tholis,
 Quid ueterum pictis signata palatia fastis
 Dulce quid hortorum, conspicuumq; decus
 Heroumq; altis spirantia membra tapetis
 Oraq; quae uultus posse mouere putes,
 Quidquid habet laudis celebrati fama Myronis,
 Quidquid Phidiacae promeruere manus,
 Quaecunq; insignis monumenta absoluit Apelles
 Artifici uideas hinc superata manu.
 Corporis atq; animi praecclarus dotibus illic
 Rex uirtute suas maximus ornat opes.
 Illic aut solio residens sublimis in alto,
 Conscribit populo mitia iura suo,
 Aut legit immensi tractanda negocia regni
 Et placida patrias pace gubernat opes.
 Quidquid aget, forsitan cum uos adstare uidebit,
 Ad uos propitias proferet ille manus.

Prosop- Cur tamen hoc dubitem de te mitissime Princeps
pi. Doctrina est, quae te non sinit esse rudem.
 Namq; ut es ingenio longè cultissimus unus,
 Sic quoq; te constat mitius esse nihil.

Tu dabo

CARMEN ELEG.

Tu dabis audaci ueniam, nisi tempora seruem,
 Ni ueniam ad uultus quo decet ore tuos.
 Dum moror indocto te Rex cultissime uersu,
 Non parui poteram criminis esse reus.
 Hoc tamen ut facerem, uirtus tua summa coëgit,
 Versibus inuidiam detrahit illa meis.
 Illa tui absentem me coëpit amore fideli
 De facie nondum cum mihi notus eras.
 Excitat hos stimulos Heroibus insita uirtus,
 Hic quoq; sunt arcus, hic quoq; regnat amor.
 Pene fide maius, quos nunquam uidimus, illos
 Nos aliqua uirtus cogit amare fide.
 Sic amat Aenæan, sic fidum laudat Achatem
 Qui legit Andri nobile uatis opus.
 Viuent Scipiades, Fabiorum fama manebit,
 Donec erunt aures quæ pia facta probent.
 Mira quidem res est, facit hunc auditus amorem,
 I nunc, atq; oculos dic in amore duces.
 Ipse quoq; Aristoum dum te demiror ad Albim
 Quam sepe hoc dixi Christè tuère caput.
 Audieram celebrata tuæ præconia famæ
 Protinus ad laudes ingeniosus eram.
 Sepe mihi dixi Dii dent in carmina uires,
 Aenæas operis Rex erit iste mei.
 Dum tamen exigua cessat dubitatio Musæ
 Hactenus officio defuit illa suo.

AD REGEM ANGLIAE

Nunc mihi cum liceat mites cognoscere uultus,
 Et fluat ingenij gratia quanta tui,
 Cum tibi quæ pietas, quæ sit clementia cernam
 Miratus linguæ uerba benigna tuæ,
 Nescio quas recipit subitas audacia uires
 Inq; tuas laudes carmine totus eo.
 Exiguas uires commendat amica uoluntas
 In magnis laudem mens cupientis habet.
 Iam damno tacitæ pudibunda silentia linguæ
 Iam possum laudes non tacuisse tuas.
 Nec tamen incipiam hîc omnes tibi texere laudes,
 Hoc erat ingenij cunctipotentis opus.
 Hoc erat illius, de quo ceu fonte perenni
 Pierius uatum dicitur isse chorus.
 Hoc erat illius, per quem translata reuixit
 Rursus in Ausonio condita Troia solo.
 Verum sicut apes teneros depascere rores
 Et legere è campis non nisi summa solent,
 Sic ego per laudum uestigia summa tuarum
 Ingrediens animi nomina nuda canam.
 Tam mare uirtutum est ingens vastumq; tuarum,
 Multum hîc qui tantum cogitat ille facit.
 Perturbo numero, quæ prima exordia sumam?
 Quis putet? hîc inopem copia larga facit.
 Si primam cepto memorabo in carmine Diuam
 Quæ docet ingenuos fortia facta uiros,

Protinus

CARMEN ELEG.

Protinus occurret uelut indignata uirago

Nobile cui nomen mens moderata dedit,

Si uoco iusticiam, pietas prior esse laborat,

Seq; tuo poscit nomine quaeq; cani.

Prima mihi ante oculos quaerenti adstare uidetur

Quae ius cuiq; pari reddere lance solet.

Iam uideor castas oculorum agnoscere flammam

Omne quibus mundi iusq; nephasq; uidet.

Iam gladium parilesq; iuuat describere lances

Hic me Meoniden uincere posse uelim.

Haec est illa mali domitrix, custosq; bonorum,

Qua nihil immensus pulchrius orbis habet,

Cuius praeclearam faciem non sydera caeli

Non aequare orbis tot monumenta queunt.

Quam cum uix totam spaciosus ceperit orbis

In terris habitat Rex generose tuis.

Conferat huc aliquis Romanos, conferat Argos,

Augustum certè te tua terra uocat.

Proxima formosae succedit filia matri,

Filia non ipsa matre putanda minor.

Qua duce sydereae patriam cognoscimus aulæ,

Quaeq; Deo acceptos nos facit esse, fidem.

Quae ueros cultus uerumq; ostendit honorem,

Numina quo debent non aliena coli.

Hac duce turbati commotus imagine uerbi

Diceris adstrictam uelle iuuare fidem.

Laudis à In
sticia.

A pietate

AD REGEM ANGLIAR

Quod facis Ausonij fraudes agnosce Baalis

Has procul à populis cedere coge tuis.

Inuidet ille tibi scelerum sentina sacerdos,

Et tibi se nusquam posse nocere dolet,

Qui postquam nimio studio compulsus habendi

Arbitrio obscurat dogmata clara suo,

Hec quantos puris immisit fontibus apros,

Quam Christi est turpes uinea passa sues.

Qualibus heu miseris animas erroribus egit,

Hec quanta oppressit Christida nocte fidem.

At commissa tuo est populi communio sceptro,

Hanc rege, supremum te colat illa caput.

Hec duce te falsos disceat deponere cultus,

Acceptumq; tibi se sapuisse ferat.

Pertinet ad reges sancti defensio uerbi,

Cur lupus in partes irruat ille tuas?

A fortis Vt possis arcere tuis hunc Protea templis,

studine. Corporis atq; animi robor a fortis habes.

Expertus toties quid forti pectore posses,

Amisit uictus signa cruenta Scotus.

Iam pridem infidum quo fregeris impete Gallum,

Testatur Martis candida fama tui.

Nec minimū peperit tibi mens moderata fauorem,

Siue foris, uirtus optima, siue domi.

Sunt tibi diuitie, quas non opulentia Cræsi,

Nec posset Phrygiæ uincere gaza Midæ.

Nec

CARMEN ELEG.

Nec magis indulget Dea, nec constantior ulli est,

Quam tibi, quæ dubio semper in orbe uolat.

Non tamen usquæ ad eò ueheris sublimis in altum

Vt spernas animis inferiora tuis.

Quod decet obseruas, et opes uirtutibus ornat,

Hoc erat eximij nobile regis opus.

Nec tua luxuriæ uanos profundit in usus

Nec nimis inclusas arca flagellat opes.

Nec male corrumpit nimij te copia Bacchi,

Nec famosa tuas alea perdit opes,

Nec rapit à iusto lasciuui mater amoris,

Quæ nimis in uinis regnat, et inter opes.

Hei mihi, quòd fatis tanta est concessa potestas,

Omnia quòd tacitè sub iuga mortis eunt.

Cur rapta ante diem cœlum Ioanna petiuit?

Quæ tibi tam pulchro fœdere iuncta fuit.

Digna quidem cœlo pridem, sed uiuere terris

Longius, et regni debuit esse decus.

Da ueniam, tamen et uotis ignosce precantis,

Forma diu thalamum non decet ista tuum,

Sed Regem Regina decet, spem patria poscit

Et regnare diu teq; tuosq; cupit.

Dum loquor, ecce uolans ala stridente Cupido

Impulit exiguis atria tota sonis.

Respicio, et tremulæ uideo aurea spicula dextræ,

Tu quoq; scis, inquit, tela quid ista queant.

AD REGEM ANGLIÆ

Nec plura, ex oculis fugiens uelut umbra recessit
 Ardentes longè luce sequente faces.

Fallor? an inuenta est tanto lux altera regno,

Quæ petat amplexus digna puella tuos.

Inuenta est certè, qua dignior altera tanto

Coniugio ac tanto coniuge nulla fuit.

Tecq; adeò illustris Mariæ pulcherrima proles

ANNA Grande tui atq; ingens temporis Anna decus

Dux Iu- Te Deus elegit de tot modo milibus unam,

liacensis. Ut pia Regalis sponsa ferare tori,

Et meritò, namq; ut tua tempora moribus ornas,

Ut formam superat nulla puella tuam,

Sic pietate etiam sanctas Heroidas æquas

Temporis esse sui quæ meruère decus.

MARIA Ergo tibi instaurat iustos pia mater honores

Dux Iu- Et parat in tædas gaudia uera tuas.

liacensis. Cuius ut enumerem iustas ab origine laudes

Sufficiet calamo non satis una dies.

Illius emeruit clarum prudentia nomen

Flumine quàm latè Rhenus & Ister eunt.

Guliel- Iam tua magnanimus celebrat connubia frater,

mus Dux Et decus & generis gloria prima sui,

Iulie, Gel Quantus erat Cæsar primis Adrianus in annis,

dria &c. Quantus adhuc iuuenis Vespasianus erat,

Quantus erat Macedo, magni mirator Homeri,

Et quem tot linguas edidicisse serunt,

Tantum

CARMEN ELEG.

Tantus & hic taliq; animo deflagrat in artes
 Ingenuos prodest quas didicisse Duces.
 Hic tua confirmans sanctis connubia uotis
 In thalamos optat fata benigna tuos.
 Hoc facit Arctoo quo principe maius in orbe
 Nil nitidus uultu Phœbus utroq; uidet,
 Nobile qui patruī referens nomenq; parentis
 Vnus habet, superet qua ratione, duos,
 Quo duce Castalios sapit Albidos unda liquores,
 Et fama complet Solis utramq; uiam.
 Quo duce Romano rumpantur ut Ilia Codro
 Percipimus ueri dogmata uera Dei.
 Fortior hoc nemo, nemo hoc constantior uno,
 Adflictæ fidei grande tuetur opus.
 Illius auspicijs, uiuat modo, Papa peribit,
 Quas meruit pœnas bellua uicta dabit.
 Paparues, totum Christi doctrina per orbem
 Eriget è tenebris, hoc duce, triste caput.
 Vna erit unanimes iungens confessio mentes,
 Qua facit occiduus Phœbus & ortus iter.
 Sed tamen hæc aliâs uersu uberiore canemus
 Interea ut debes impie Papa, uale.
 Ad te nunc redeo Rex inclyte, maxime regum,
 Tu mihi principium carminis huius eras.
 En tibi fœlices iactat Germania plausus
 Quæ studiosa tui semper amansq; fuit.

Ioannes
 Frideri-
 cus Dux
 Saxonie
 Elector,
 defensor
 fidei.

Huius

AD REG. ANG. CAR. ELEG.

Huius ego uolui tenui tibi nomine uersu
Plaudere, Meonio carmine digne cani.
Suscipe non iusto confectum tempore carmen,
Hei mihi quàm breuitas hæc properata fuit.
Hoc age non alio quàm tali perlege uultu
Ex oculis lucet qualis ubiq; tuis,
Sic tener optatos tibi filius impleat annos,
O quantam regno spem facit ille tuo.
Sic diuam auspicijs ducas foelicibus Annam,
Perpetuum regni sit decus illa tui.
Tempus erit cum te maiori carmine dicam,
Hæc sunt ingenij munera prima mei.
Ipse tuum referam sacros Hymenæon ad ignes
Carminibus quo debent regia facta cani.

AD

AD SERENISS. AC
POTENTISS. PRINCIPEM AC

Dominū, Dominum HENRICVM OCTA
VVM Angliæ & Franciæ Regem ꝛc. In dedu-
ctione ad eius R. M. sereniss. ac illustriss. Domine

ANNAE, Ducis Iuliæ, Geldriæ, Cleuæ, ac

Berge ꝛc. coniugis E. R. Maiestati

desponsatæ, gratulatoria ad-

hortatio, scripta à

Ioanne Stige

lio.

Phœbe faue, dixi, paulò maiora profectis
Ordior, Heroo carmine dexter ades.

Risit, & accedens ut erat cum fratre, Dione,
Suscipis ingenio grandius, inquit, onus.

Quid tibi cum Phœbo connubia leta canenti?

Si nescis, operæ res erat ista meæ.

Ipsè neges quamuis gaudes magis impare uersu,

Nostrâq; quo scribi carmine regna solent.

Scis Dea respondi de carmine, si tamen istud

Ex aliqua dignum parte fauore tuo est,

Non tibi tam cupiam, quamuis tua spicula norim,

Acceptum fratri quàm retulisse tuo.

Ille sub hæc, celebres Regum canat ille triumphos,

Si quid & Heroo grandius ore potest

Gaudis

AD REGEM ANGLIÆ

Gaudia certè Elegis, Elegis scribuntur amores,
 Lasciui dicor mater Amoris ego.
 Me uocat ad thalamos qui gaudia scribit amantibus,
 Me uocat ad clausas mœsta Elegia fores.
 Mos pro teste mihi est, nisi me præsentè, iugales
 Igne carent tædæ, me sine friget amor.
 Et nisi quæ nostro sacrata est numine, debet
 Nulla maritalem sponsa subire torum.
 Parce Venus, retuli, non sunt tua numina tanti,
 Coniugium pietas hoc facit esse sacrum.
 Huius ad aspectum palles puto, pallet & ille
 Omnia quo nato te superare putas.
 Plura locuturo disces mea numina, disces,
 Nec plura irato reddidit ore mihi.
 Stabat Amor propter pharetra succinctus et arcu
 Infesta quatiens ignea tela manu.
 In me ne iaceret fateor sua tela timebam,
 Tela sed hæc numen, quod prohiberet, erat,
 Virgo procul placidū stabat pulcherrima uultibus,
 Protinus ex uultu constitit esse Deam.
 Candida uestibant uictrices tempora lauri,
 Numen in incessu, numen in ore fuit,
 Candida sed simplex, qui fecit & omnia seruat,
 Picta creatoris nomine uestis erat.
 Ipse ego dum tantam mecum considero formam,
 Sum Pietas, inquit, fida ministra Dei.

Protinus

GRATVLA. ADHORT.

Protinus aspecta Pietate recessit uterq;
Facta noua nituit splendida luce domus.
Illa facem dextra retinens, & flammea laeua
Extulit imparibus talia uerba modis.
Ipsa toris praesum, connubia iungere nostrum est,
Officio hoc fungor praecipiente Deo.
His ego sat monitus, tenues dum pondero uires,
Imparibus subeunt uerba ligata modis.
Nunc age Rex regum ditissime, seu bona sortis
Corporis atq; animi seu numerare uelis,
Equid ut agnoscis pia nomina uirginis huius,
Sanciat haec dicis foedera nostra, Venus.
Consecrat illa tibi foelicis foederis ignes,
Quam sis cura Deo Rex generose uide.
Ut Deus instituit diuersi haec uincula sexus,
Atq; opus hoc ipsum censuit esse pium,
Sic nec coniugium curat, nec prouehit ullum,
Auspicium quod non a pietate capit.
Illius auspicio tibi prospera fata precamur,
Et canimus thalamis foedera sancta tuis.
Hanc tibi coniugio generosam ut iungeret Annam
Quam multas uni postposuisse putas?
Nouerat ornatam uirtutibus omnibus Annam,
Atq; sui rarum temporis esse decus,
Nouerat & regem te dotibus omnibus auctum,
Quae reges faciunt proxima membra Deo,
Cordibus

AD REGEM ANGLIÆ

Cordibus inde pium uestris insecuit amorem,
 Et iunxit stabili pectora uestra fide.
 Tam bene conueniunt non ipsis uitibus ulmi,
 Tam bene non Smilax ambit amatq; Crocum,
 Quàm bene iuncta tuis formosa amplexibus Anna
 In thalamos adfert omina leta tuos.
 Quantū aurora diem quantū ornat Cynthia noctē,
 Tantum ornat thalamos tam pia nupta tuos.
 Accipe Rex igitur tantam inuictissime nuptam,
 Quæ te non alio coniuge digna fuit.
 Accipe coniugio tibi quam Deus obtulit Annam,
 Quæq; tibi obtulerit conditione, uide.

Matrimo Diuinæ formæ primos simulachra parentes
 niū ac ma Cum Deus è flaua composuisset humo,
 gistratus iamq; daret leges & agendæ munia uitæ,
 ordinatio Sancire q; noui fœdera certa tori,
 nes Dei. Prima tamen, dixit, diuinum agnoscere cultum
 Cura sit, & puro pectore nosse Deum.
 Nunc quoq; ut hanc curam mortali poscit ab omni
 Sic primam in summis regibus esse iubet,
 Qui dare iura alijs & sanctas condere leges,
 Exemplum & debent omnibus esse pijs.
 Iam noua principijs facies concreuerat orbis,
 Inq; suis florens gratia rebus erat.
 Ipse sua mundus sub pubertate uigebat,
 Omneq; leticia luxuriabat opus,

GRAT. ADHORT.

Progeniesq; suas animantia producebant
 Foemina nec sterilis, mas erat ullus iners.
 Nec cessarat Adam proli superaddere prolem,
 Inq; suo miles munere fortis erat.
 Iam noua querebat subeunti nomina proli
 Iam natos numero rettulit Eua suos.
 Iam quantum sobolem tantum increbescere curas
 Ingemuit tristi plena dolore parens.
 Vix tria lustra ierant puerilia tempora mundi
 Orta bis octaua tempora ueris erant,
 Infandum memori uersans sub pectore lapsus
 Sæpe uiro inuito tristis Adamis erat,
 Sæpe auihus circum, brutisq; dolentibus unâ
 Audita est misera talia uoce queri,
 Nata mori, longæ quid adhuc traho tædia uitæ, Querela
 Lenta trahunt aliquam cur mea fata moram? Eue.
 Tam temere æternam quæ amisi stulta salutem
 Supplicij æterni digna dolore sui.
 Cur ueniam merui, cur post errata nephanda
 Me non extinctam flaua recepit humus?
 Sic ne ego luce fruor, pariâ ut mea pignora mortis
 Hei potius nulli flebilis, opto mori.
 Cum subit illius mihi deceptoris imago
 Præbuit infesto qui mihi poma dolo,
 Incidit horrendi quoties mihi mentio lapsus
 Perdita tunc dubito, sospes an esse uelim.

AD REGEM ANGLIÆ

Aspicio quoties numerosi germina partus
 Omnia sunt oculis plena dolore meis,
 Hei mihi qualis erit facies post secula rerum
 Acceptum seruant uix tria lustra decus,
 Tota perhorresco quoties mea fata reuoluens
 Cogito de sobolis posteritate mea.
 Quis dabis huic certas animorum uincula leges,
 Quis morum censor, quis reprehensor erit?
 Iam discunt simulata loqui, iam necere fraudes
 Nec modicè monitus pignora nostra ferunt.
 Et tanquam nequeant satis hæc adferre doloris,
 Accedit miseræ maxima cura Cain.
 Euentu careant, fallantq; ea somnia sensus
 Quæ soleo media sæpe uidere die,
 Fallar, & hoc omen celeres labatur in auras
 Impinget generi dedecus ille suo.
 Omnia quæ tamen hæc moncat superanda ferenda
 Ponitur in solo spes mea fixa Deo.
 Tu Deus hanc nobis uitam mentemq; dedisti
 Munera quæ mentis sunt simulachra tua,
 Tu mihi promisso releuabis semine culpam
 Et pietate tua crimina nostra premes.
 Tu dabis imperij formam, sanctumq; Senatum
 Tu facies populis iura ducesq; tuis.
 Hæc etenim memini te nomina dicere nobis,
 Cum tua dixisset, crescite, lingua potens.

Crescimus

GRATVLA. ADHORT.

Crescimus, ipse tamen uires crescentibus addas

Ne cessante tua deficiamus ope.

Talibus orabat uotis operata pudicis

Confirmans sola pectora mœsta fide.

Audijt ista Deus, nec se immemor esse parentem

Ah ubi non meminit se Deus esse patrem?

Subiectas statuit cœlis inuisere terras,

Cordaq; pollicito mœsta leuare sono.

Festus erat celebris uentura luce futurus

Qui solet à sexto septimus esse die.

Crastina fixurus montanas prandia damas

Alta pharetratus tesqua petebat Adam,

Eua domi interea sua pignora pectit & ornat

Ad sacra placando rite ferenda Deo.

Iam labente die, nec enim dum lauerat omnes

Vicini ut peteret iurgitis ibat aquas,

Cum Deus ingrediens mediij per deuia campi

Tendit ad herbosæ tegmina parua case,

Hospitis aduentu turbata recessit Adamis

Causaq; letitiæ mista timore fuit.

Nec mora, uerso intro quos lauerat ordine sistit

Quaq; Deum excipiant relligione docet.

At reliquum uulgus quod adhuc squalibat, & orat

Horrebat multo puluerulenta situ,

In scœno, & sparse stipulis abscondit auenæ,

Et iubet ad uultum delituisse Dei.

Historia
de diuina
institutio
ne magi
stratus.

AD REGEM ANGLIÆ

Iam Deus ingreditur fumosi limina tecti,
 Angelus huic comites unus & alter erant,
 Excipit amplexu uultu testata pudorem
 Et præscnte Deo pulchrior Eua fuit.
 Pone, ut erant iussi, subeuntes ordine nati
 Excipiunt flexo poplite quisq; Deum,
 Ille dat & dextram teneris, dat & oscula natis
 Et placido humanum consecrat ore genus.
 Assidet hinc matri, lachrymis ea squalida fufis
 Effari potuit nil nisi parce Deus.
 Parcere se retulit, nec quenquam perdere uelle
 Pectore qui ueniam non dubitante petat,
 Et licet ipsorum meritis hoc accidat ipsum
 Ut minus ex animo cedere fata uelint,
 Se tamen ærumnas omnesq; leuare dolores
 Et mitem miseris omnibus esse patrem.
 Talibus afflicta memorans solatia matri
 Impubem placido conuocat ore gregem.
 Stare iubet grandes, rudiores excipit ulnis
 Plena erat Angelicis concio tota choris.
 Stabat Abel uultu cœli testatus amorem
 Diuinumq; oculis se genus esse probat.
 Huic Deus ut recitet, mandat, præcepta parentum
 Incipit hic, linguis cætera turba fauent.
 Abeli cõ. Esse Deum credo, rerum super omnia magnum,
 Iesio. Qui merito nomen mite parentis habet.

A quo

GRATVLA. ADHORT.

A quo principium, natiuaq; semina ducunt
Omnia quæ mundi lux spaciola uidet
Omnia perpetua qui maiestate gubernat
Quæ rerum tanta machina mole tenet.
Mirâq; proponens nobis discrimina rerum
Omnia qui possit se docet esse Deum.
Flumina qui cursu procedere, sydera motu,
Omnia qui certis legibus ire iubet,
Qui sua temporibus dedit interualla, uicesq;
Omnibus incolumis rebus ut usus eat,
Qui uarias uires diuersis inserit herbis
Et uarijs lætos frugibus ornat agros.
Qui nostris animis uitales indidit ignes
Exemplum mentis notitiamq; sue,
Tanta quibus ducibus per dona agnoscimus illum
Perpetuum immensi numen habere Dei.
Hei mihi cur nostri uiolata lege parentes
Vindictæ irato causa fuere Deo.
Paruerint illi, quàm nunc pulcherrimus esset
Humani generis lugubris iste status,
Acternæ fuerat fiducia quantæ salutis
Quiq; Deum cupiat noscere, quantus amor
Ante Deum læti uita frueremur, & omnis
Conscijs à pauido cederet ore pudor.
Non aliqua adfectus fraudaret iniqua uoluptas
Expers uita omnis criminis ista foret.

AD REGEM ANGLIÆ

Verum, labe carent quæ sunt diuinitus orta,
 Ipse Sathan structor criminis huius erat.
 Illius ab quanta est quamq; inuidiosa tyrannis,
 Sæuitiæ finem non habet illa suæ,
 Sæuiat usq; licet, certè est robustior illa
 Et finem pietas nescit habere Dei.
 In solo defixa Deo spes nostra quiescit
 Sponte suam miseris ille recepit opem,
 Quos queat æternum meritis adfligere pœnis
 Hos olim immunes maluit esse Deus,
 Seminis ille dedit nostræ promissa parenti
 Triste quod à nobis auferat omne scelus,
 Hoc se non meritis cruciatibus offeret ultra
 Ut pœnas nostra pro leuitate luat,
 Et mortem nostram rediuiua morte domabit
 Proq; fide mercem cœlica regna dabit,
 Afficiet pœna, longoq; dolore Draconem
 Quo suasore parens est mea facta nocens.
 Ille fremens, frustra q; surens ingentibus iris
 Insidias odij ponet ubiq; sui,
 Et licet insidias uariasq; excogitet artes,
 Non animas aliqua suppresset arte pios.
 Ergo surens odio, sæuâq; tyrannide rumpat,
 Nos erimus summo turba redempta Deo,
 Acceptoq; Dei coalescent pectora uerbo
 Inq; hostem unanimi foedere bella gerent.
His Deus

GRATVLA. ADHORT.

His Deus inspirans diuini numinis auram
 Victrices uires armaq; iusta dabit.
 Et licet hic aliquo mutentur corpora casta
 Et percant fato membra soluta suo,
 Certè animi aeternæ lucrantes gaudia uitæ
 Militiæ tantæ præmia iusta ferent.
 Talia sic iussus memorat formosus Abelus
 Ipse Deus nutu singula uerba probat.
 Hæc eadem fratres, eadem retulere sorores,
 Ordinis & sensus totius unus erat.
 Tum Deus à numero quos norat abesse requirens
 Turba quid à numero cætera, dixit, abest?
 Eua petens ueniam subito confusa rubore
 Sordibus his, inquit, splendide parce Deus,
 Atq; ita straminibus quantum licet, expedit illos
 Et properat laceras composuisse comas.
 Increpat & frauæes & curam obiurgat inanem
 Et Deus ad uultus, inquit, adeste meos.
 Stans Cain impexos scæno impediendo capillos
 Presentem intorto suspicit ore Deum.
 Lacte rigeat manicæ, liuêt quoq; sordibus ungues,
 Immunda gliscunt ora peruncta manu.
 Quem Deus aspiciens, age tu quoq; rustice dixit,
 Imbiberis fidei quæ documenta, refer.
 Ille diu torquens titubantia guttura, tandem
 Non contexta tamen, sed mutilata refert.

Cain igo
 norat ra
 tionem s
 dei.

AD REGEM ANGLIÆ

Esse Deum credo qui mundi conditor huius,
 A nobis certa uult ratione coli,
 Oblatoq; aris placatur munere, curat
 Quos amat, & punit quæ male facta putat,
 Ille quidem in segetes foecundos depluit imbres,
 Et liquido cultos rore serenat agros,
 An tamen errores delictaq; nostra remittat,
 An facili nostras hauriat aure preces
 Vix scio, perpetua post hanc de luce uidebo
 Extremum cogar claudere quando diem.
 Increpat oblitum fidei temereq; loquentem
 Et iubet hæc certa discere mente Deus.
 Tum uero uestra quoniam de stemmate mundus
 Impleri, populis debet, & esse frequens,
 Est opus ut populos ratio discernat & ordo,
 Quisquis ut officium norit agatq; suum,
 Ut bene diuini seruentur dogmata cultus,
 Quæq; mihi iustos uos facit esse fides.
 Est opus in uobis ut sint qui dogmata tractent,
 Et doceant animos de pietate rudes.
 Ut sua diuersis constet concordia rebus,
 Ut placido semper foedere mundus eat,
 Est opus ingenuos ut sint qui tradere mores
 Et leges alijs iuraq; sancta queant.
 Sic ait, & Setho cum fratre appellat Abelum,
 Et nudum teneras fistit utrumq; comas,

Impos

GRATVLA. ADHORT.

Imponensq; manus illis, uos consecro reges
 Et sanctum uobis infero numen ait,
 Vestrum erit acceptum fidei illustrare nitorem
 Et uerum cultum notitiamq; Dei,
 Iura dare ac leges, patriæ defendere fines,
 Pœna arcere malos, pace fouere bonos.
 At Cain impatiens & qui nascentur ab illo
 Agnatæ hæredes rusticitatis erunt.
 Horum munus erit parère ac iura timere,
 Et uestras leges seruitiumq; pati,
 Atq; opera uestra diuinum agnoscere uerbum,
 Præcipuè hoc illos, uos decet istud opus.
 Sic ait, Angelicis concentibus annuit aër
 Harmonicis resonant terra polusq; sonis,
 Inde salutata placido sermone parente
 Cœlesti repetit lucidus astra choro.
 Historiam ex illo seri meminere nepotes,
 Nunc erit & uersu non reticenda meo.
 Verum ad te redeo Rex ornatissime regum
 Corporis atq; animi Rex cumulate bonis,
 Cur Deus unanimis sociarit fœdera lecti
 Curq; suo fuerit scœmina iuncta uiro,
 Vnde magistratus, tum quod sit munus eorum
 Qui populum certa subditiōe regunt
 Hactenus attigimus, melius licet omnia noris
 Quàm canere Aonidum barbitos ulla queat.

Ordina =
 tio Magi
 stratus et
 subdito =
 rum.

Apostro =
 phe ad re
 gem.
 Applicat
 historiã.

GRATVLA. ADHORT.

Sanguinis exugunt uires, & uiscera rodunt,
Et tantum hanc ulla morte carere dolent,
Iam scelerum ut socios ut emant incendia Martis, *Crudeli-
tas Papi-
starum.*
Ipsius miseræ dilacerantur opes.
Atq; aliquis positum dux mercenarius aurum
Accipit, ut socias addat in arma manus,
Degerit tranquille qui cum queat otia pacis
Externis quærit bella nephanda locis,
Atq; aliquem furijs stimulantibus expetit hostem
De nullo possit cum tamen hoste queri,
Utq; surens Ate bachata per atria regum
Concita sanguineo corda furore mouet,
Impiger haud aliter uarias uolat ille per aulas
Inficiensq; animos bella nephanda serit.
Exige iam quæ sit multorum uita, quis ordo
Qui uera ut seruent dogmata nomen habent.
Dicas Pontifices, mystas, Canonesq; professos
Nomina habere ipso penè timenda sono,
Quæ pudet, hæc dolor est memorare, sed omnia
Quæ fieri nulla lege uetante solent. (fiunt
Crimina non referam Sybaritidos impia mensæ
Non referam uetitis gaudia capta toris.
Dicere pollutos thalamos Veneremq; nephandam
Hoc erat illicitis polluere ora sonis.
Laidas omitto saltare ad prandia nudas
Et quæ non didicit lingua modesta loqui.

Qui

AD REGEM ANGLIÆ

Qui neget hæc animos regum debere mouere
 Tutores fidei quos iubet esse Deus,
 Hunc errare adeo cæca ratione putarim,
 Ut scelerum ultorem perneget esse Deum.
 Plura recordanti mihi iusta expressa dolore
 Excidit in tristes humida gutta genas,
 Sed thalami spes læta tui, Rex maxime regum
 Hic aliquem lachrymis noluit esse locum,
 Illa animis concepta pijs, & cordibus hærens
 Quæ sitiunt cupida dogmata mente Dei,
 De te deq; tua fecit præconla nupta
 Quam latè fines uester & ortus habent.
 Hac monstrante nouas gaudendi Ecclesia causas
 Inuenit, & quare tristia ponat, habet.
 Quare age qui tantis omnes uirtutibus equas
 Quos sua uel cecinit uel modò fama canit,
 Prædita cui tantis uirtutibus obtigit uxor
 Charta satis quantas uix canere ulla potest,
 Spem bene conceptam studijs non segnibus imple,
 Anna comes sociæ conditionis erit.
 Illam age gauisis quoties amplecteris ulnis
 Exceptamq; pio molliter ore foues,
 Te sociam uitæ fortunarumq; tuarum
 Te sociam regni crede fouere tui,
 Quæ tecum leges seruare & condere iura
 Et debet placidæ pacis amare decus.

In præmijs

GRATVL. ADHORT.

In primis populo sanctam adseruare salutem
 Quæ Christi à merito, non aliunde uenit.
 Tam bene coniugium decet hæc prouincia regum cc
 Quàm bene formosum Solis imago diem. cc
 Nec minus officium Deus hoc in rege requirit
 Quàm Sole, ut nitido proferat axe diem.
 Ergo iterumq; iterumq; age Rex mitissime regum
 Quòd facis, hic causam religionis age,
 Consule turbato miseræ pietatis honori
 Quo facias animos omnibus, unus habes,
 Iam pridem pietas terras tua lucet in omnes,
 Ut sapiant alij causa sit illa Ducés.
 Tu potes exemplo reliquorum accendere mentes
 Tu placidam fessis addere rebus opem.
 Heu tua cur tardant quedam coepta optima pestes,
 Cur te Pontificum tanta caterua premit?
 Cur magis Ausonij studijs addicta tyranni
 Impedit imperium mystica turba tuum?
 Est ubi sacrificum series & copia maior
 Illic est probitas religioq; minor.
 Exige de patrio furiosa catharmata cœtus
 Inficiunt populos ista uenena tuos,
 Ut tua purgasti turpi cœnobia uulgo,
 O uel ob hoc omni carmine digne cani,
 Sic debes releuare suis delubra uenenis
 A templis omnis debet abesse lucis.

Adfere

AD REGEM ANGLIÆ

Adfere saluifici certissima dogmata uerbi
 Solaq; quæ iustos nos facit esse fidem.
 Te Regum te turba Ducum generosa sequetur
 Quàm latè Christi gloria nomen habet,
 Omnia promittunt sibi de te uota piorum
 Et spes hoc penitus tempore facta fides.
 Fallere spem populi non impia quatenus ambit
 Crede mihi regis non erat, hostis erat.
 Publica res Rex est, ut publica commoda seruet,
 Publica sunt populi commoda, uerba Dei.
 Regibus hæc mandat Deus ut tueantur, id unum
 Officium proprium regibus esse iubet.
 Inde sacri reges & cœli cura uocantur
 Indignus titulo est, qui negat ista, suo.
 Accipit à cœlo missos Ecclesia reges
 Quos dat ut adseruent dogmata uera Deus,
 Hinc uobis animi ingentes, & nescia frangi
 Pectora & aduersum uincere docta malum.
 Muneribus cœli iam si quis abutitur illis
 Pro tanta pœnas impietate luit.
 Sic reprobis timidis Pharao submergitur undis
 Putribus Herodes lendibus esca fuit.
 Tu meliora uide, reliquis tu lampada præbe,
 Hoc te præ reliquis quantum es ipse, decet.
 Ante oculos Latij uersetur imago Baalis
 Parcere non ipsi prædo scit ille Deo.

Impium

GRATVLA. ADHORT.

Impius ille Deo iustos suratur honores
Se rerum dominum fingit, & esse Deum,
Regna facit nobis patrij uenalia cœli
Promittat gratis cum tamen illa Deus,
Me penes est, inquit, summi custodia cœli,
Sydera sunt nostra clausa patentq; manu,
Quos uolo, perpetuo cœli condignor honore,
Quos uolo perpetuo funcre cogo mori.
Talia blasphema iactant: em uoce quis unquam
Vera uidens sano pectore ferre queat?
Et tamen heu tulimus, tulimus tot turpiter annos
Turpius & multos nunc quoq; ferre iuuat.
At tu qui ueram sublimi pectore lucem
Et uerum ad cœli sydera cernis iter,
Qui ducente Deo uanos agnoscis abusus
Demonis & fraudes, Pontificumq; dolos,
Suscipe doctrinam, complexuq; adfere toto
Ad cœlum sola quæ docet ire fide.
Nam potes, & melius te uix intelligit alter
Debita quæ solo sint soluenda Deo,
Te quoq; progenitum de semine noris Abeli
Regis & à solo nomen habere Deo,
Tradita diuini cui sit custodia uerbi
Ut serues populis dogmata uera tuis.
Dogmata uera uoto, non quæ colere ardua templis
Præcipiunt plures per simulachra Deos,
Quæq;

AD REGEM ANGLIAE

Quæq; datis numis animæ prostare salutem
 Atq; hominum meritis astra patere docent,
 Purgariq; animas flammis, & nocte uolantes
 Placari media per stata sacra uia,
 Non quæ priuatæ doceant ludibria misse,
 Placari accepto thureq; posse Deum,
 Non quæ commissæ nugentur crimina culpæ
 Romani tolli posse Baalis ope,
 Qualia Pontificum finxit mentita tyrannis
 Plena diabolico semine plena dolo,
 Sed quæ commissam doceant agnoscere culpam
 Noxiâq; haud ficto corda dolore premi,
 Et toto in solo confidere pectore Christo,
 Illius & memori mente tenere crucem,
 Credere quòd nostram reparauerit ille salutem
 Morte quòd eluerit crimina nostra sua,
 Quod solum hunc propter nobis delicta remittat
 Non ullis meritis gratia mota Dei.
 Quòd facis, hanc igitur doctrinâ amplectere, uera
 Quæ populos doceat de pietate tuos.
 Ut taceam parto tibi debita præmia cælo
 Magna tibi merces posteritatis erit,
 Tempus erit cum tu seræ post funera uitæ
 Fœlici superum sede receptus eris,
 Aurea magnificis titulis tua stabit imago
 Quæ referet laudis nomina iusta tue,

GRATVL. ADHORT.

Hec aliquis numerans canis uenerandus ab annis,
 Sanctior hoc dicet Principe nemo fuit,
 Qui sibi cum certo sociasset foedere Gallum,
 Quem casum forti uicerat ante manu,
 Infestumq; suo domuisset milite Scotum,
 Et pacem patria composuisset humo,
 Primus uerba Dei patrias admisit in oras,
 Anglia quæ retinēs, nūc quoq; chara Deo est.
 Talia commemorans tibi prospera quæq; precatum
 Consperget nitidas in tua busta rosas.
 Sed quid ego toties monitis iterata reuoluo,
 Da ueniam, hortatu comprobo cæpta meo.
 Sic aliquis sumpto propellit remige puppem,
 Sponte licet placidum prora per æquor eat.
 Talia Flandriaca meditabar ab urbe profectus
 Regalis pompæ pars quota nuper eques,
 Cum mihi se optati turrets ostendere portus
 Atq; Caletani mœnia celsa soli,
 Appropero, resonans studio certante Caletum
 Perstrepit atq; ingens orbis in urbe fremit,
 Obuia gauisæ procedunt agmina pubis,
 Et populo in toto uox sonat una, uenit.
 Mille modis celebres iactantur in aëra plausus
 Atq; idem uario seruet ab ore fauor
 Plurima sulphureos iaculatur machina glandes
 Missa putes summo fulmina seua polo.

AD REGEM ANGLIAE

Vicinae reboant geminatis ictibus undae
 Horrendisq; tremunt littora curua sonis,
 It caelo fumus, totamq; obnubilat urbem,
 Perq; nouas tenebras eripit umbra diem,
 Dixeris irati Martis signa omnia, non sunt,
 Maiestas oculis signa dat illa tuis,
 Haec domina ueniente nouo splendore triumphanti
 Letitiae praebet publica signa suae,
 Iam clangore tubae campos atq; aethera complent,
 Et raucos uariant tympana pulsa sonos,
 Diuersis uacuae resonant concentibus aerae
 Multus & in gyros arte rotatur equus
 Incedunt campis proceres pulcherrimus ordo
 Iubilat & dominam quilibet ante suam,
 At regina potens curru sublimis in aureo
 Inclyta per populos ducitur Anna suos,
 Aurea significans placata saecula uultu
 Illa sui populi spem iubet esse fidem.
 Ex oculis pietas, e fronte relucet honestas,
 Emicat ingenuo castus ab ore pudor.
 Ecce etiam classes, inuictas dixeris arces
 Ut scopuli medijs conspiciuntur aquis.
 Quis credat celeres armamentaria puppes
 Ferre quis haec rerum pondera credat aquas?
 Gestiat horrendi tentare pericula ponti
 Qui uideat tantae nobile molis opus.

GRATVLA. ADHORT.

Regia qui numerat pictis insignia uelis
 Sic maris est dominus conspiciendus ait.
 Omnia sed certo numero comprehendere splendor
 Non sinit, ex auro qui radiante uenit.
 Iamq; aliquis summo residens in culmine mali
 Præcinit æquoreæ prospera fata uisæ,
 Exercensq; alius mirandam in fune palestram
 Exhibet exitij spemq; metumq; sui,
 Funibus hærentes nautas, fatisq; minantes
 Mirari potius quàm numerare iuuat.
 Auratas taceat coniux Aegyptia puppes
 A quibus ut uiuat nunc quoq; Cydnuus habet,
 Illi non merita qui tristi sine periret
 Substrauit tantas luxus inanis opes,
 Hanc uirtus tanto merito dignatur honore
 Quiq; aliquo nescit sine perire fauor.
 Digna erat hæc populos cui flauū sterneret aurum
 Perpetua ornata cui rosa uernet humo,
 Sydera cui plaudant, cui semper rideat æther
 Cui fluat aurifero prodigus amne Tagus.
 Sed iam deductas tempus conscendere puppes
 Dum spondet placidas Phœbus & aura uisæ.
 Parcite ceruleo dominantia monstra profundo,
 Nauta quibus uisis territus optat humum
 Parcite, sine suo uestras quoq; temperat iras
 Qui certo rapidas sine coërcet aquas,

AD REGEM ANGLIAE

Parce pater pelagi tumidos conuoluere fluctus
 Cuncta sibi à cuius monstra tridente timent.
 Tu quoq; quid sit amor, quid sit fax ignea nosti,
 Igne nec Idalio te caluisse negas.
 Quid sit amor nosti, nec te latet improbe longa
 Quæ sibi nocte miser somnia fingit amans.
 Tam madidus cum sis, ipsisq; madentior undis
 Non minus Idalia te face torsit amor.
 Nec puduit uariis te rerum adsumere formas,
 Ut caperes uoti gaudia plena tui.
 Terrenos aditus si quis uetuisset amanti
 Ira futura tui quanta tridentis erat?
 Quis tamen hic metuat, non est tua gloria tanti
 Huius ad aspectum cogeris esse pius.
 Non aliquis patrijs Paris hanc abduxit ab oris
 Hic titulum fraudis nullus Iason habet,
 Nec Venus hanc pepigit furtiuo pronuba lecto,
 Non hic lasciuus fœdera cantat hymen,
 Legitimas præfert pietas huic pronuba tædas
 Hac duce longinquos experit illa toros.
 Viuat id, numeretq; suos fœliciter annos
 Eriget hac fœlix terra Britanna caput,
 Ipsa suo regi ueros augebit amores
 Per quos stat summo gloria iusta Deo
 Quod facit ille, sacre doctrinæ agnoscet abusus
 Et cupiet ueram restituisse fidem,

ERAT. ADHORT.

Pura Deo reddet ueros Ecclesia cultus
 Vna animos iunget hic & ubiq; fides:
 Impius amissos Sybarita dolebit honores
 Totius immensas qui uorat orbis opes.
 Infringent ipsi scelerata guttura clauas
 Ad quas caelestes obriguere fores,
 Ante fores Erebi miserè suspensus ab illis
 Debita cum Iuda præmia fratre feret,
 Sepe uidens mortem uitæ suprema minantena
 Culpabit uitæ tempora longa suæ,
 Posse mori optabit, uiuet tamen æger, & horans
 Immensi credet temporis esse moram.
 Vulgus inane animæ circum per inane uolabunt
 Quorquot ad infernas ille coëgit aquas.
 Milleq; dictabunt diuersæ nomina pœnæ
 In se commissum quelibet ultra scelus.
 Dum loquor, ecce tacet positis Aquilonibus æquor
 Temperat & rapidum mitior aura fretum,
 Omnia cerulei requiescunt monstra profundi
 Concordes præstant uentus & unda uices,
 Cessat hyems, toto solis iubar æquore lucet,
 Tempora formosi ueris adesse putes,
 Sponte suis cedunt submissæ fluctibus undæ,
 Nunc titulum iusti nominis æquor habet.
 Impia Pontificum sunt irrita uota, nec ullas
 Intentant nobis terræ fretumq; uices.

AD REG. ANG. GRA. ADHOR.

Iam uideo op'ata pulcherrima littora Dobræ
Ostendunt fines Cantia rura suos.
Excipe læta tuum placido decus Anglia cœlo
Hoc tibi quàm pulchrum sydere nomen erit?
Excipe Germanam fatis non tristibus Annam,
Anglia Germano sanguine plena domus,
Quæ tibi fœlices Germania præbuit ortus
Nunc aperit toto se tibi læta sinu,
Viq; tibi ueterem uerè testetur amorem
Hoc tibi Rhenano mittit ab orbe decus.
At uos sydereo dignissima pectora cœlo
Quos adeo pulchro fœdere iunxit amor,
Tuq; adeo toties rudibus mihi dicte Camœnis
Henrice ô alia Rex memorande lyra,
Quæq; tuos superas sanctis uirtutibus annos
Gloria Iulianos nobilis Anna domus,
Viuite fœlices sancti sub fœdere lecti
Perpetuò uester fœdere perstet amor,
Viucere uos cupiant feri sine fine nepotes
Iucundos numeret uestra senecta dies.

τέλος.

V I R T V S.

GVLIELMO, DVCI IVLIAE,
GELDRIAE, CLEVIAE,
AC BERGAE &c.

Qvam legis unde etiã nuper tibi missa corona est

Ista tibi nostra fertur ab arce salus,

Hinc ubi sublimis summum secat aëra tractus

Proximaq; ad cœlum semita pandit iter,

Quò nisi difficili conscendi posse labore

Tam bene cum pergas, tu quoq; scire potes.

Fallor: an ut lecta est nostræ tibi syngrapha dextræ

Protinus est oculis cognita nostra tuis,

An, nisi nouisses signatæ insignia caræ,

Hoc breue uix scires unde daretur opus.

Dij melius, namq; ut tibi mens auidissima recti est,

Sic tibi me spero charius esse nihil.

Paruus adhuc, primæq; puer lanuginis expers

Pectoris ingenui publica signa dabas,

Iam satis à teneris ea te adfectare docebas

Post tua quæ tecum uiuere fata queant,

Sæpe aliquis pietate grauis, qui me duce clarus

Et meritis patriæ suspiciendus erat,

Postquam oculos animi ceu certa theatra notasset,

Hæc animos quantos regia, dixit, habet.

Cresce puer, numeræq; tuos sceliciter annos

Dij tibi dent uitam, tu quoq; magnus eris.

Regia
uirtutis.

Pueritia
Principis
Gulielmi.

AD DVCEM IVLIACENSEM

Sic senior, sic tota pijs tibi patria uotis
 Seruijt, in cunas sepe precata tuas.
 Ipse quasi pugnans puerilem uincere captiuam
 Spem nunquam patriæ fallere certus erat.
 Agnoui ingenium teneris sedatijs annis,
 Et dixi, fructus proferet ista seges.

Heroicos Agnoui heroes generoso in pectore motus
animos di Qui doceant propius te genus esse Deo,
uinitusgu Ille suum ingenuis immittit mentibus ignem,
bernari. Utq; animis agitent non nisi magna facit.
 „ **Astra** mouent animos, non fit, sed nascitur heros,
 Sedibus è superis impetus iste uenit,
Numen inest animis quibus est commissa potestas
 Principibusq; minus subdita turba sapit.
Ergo tibi Andream Epimeleanq; sorores
 Nutricum adsiduo iussimus esse loco,
Ille animis alacres, ac promptæ protinus ibant
 Ut tibi uiuendi iussa uerenda darent,
Misimus has puero studijs iuuenilibus aptas,
 Appeteres studium quod iuuenile puer,
Quas quia tam stabili fueris imitatus amore
 Hinc iuuenis debes charior esse mihi,
Laudo quod officijs animoq; ita coeperis illas,
 Ut tecum æternum uiuere & esse uelint.
Adolescẽ Iamq; tibi malas paulò maturior etas
et. Coeperat, & flauas pingere lana genas,

Nomina

VIRTUTIS EPISTOLA.

Nomina non leuium miratus inania rerum
 Voluebas animo nil nisi grande tuo,
 Mobile quæ sequitur ceu magna ac splendida nub-
 Omnia uisa animo falsa fuere tuo. (gus,
 lam tua ducbas nihil esse insignia prorsus
 Ni fuerint animis splendida facta tuis,
 Et quasi suspectam mihi uisus habere iuuentam
 Tractabas annis arduora tuis.
 Nunc bene si memini (meminere sed omnia amâtes) Iuuentus.
 Lustra tibi nondum quinque peracta puto,
 Quos tua non superat iuuenilis gloria canos?
 Sicut iuuenis cum sis, uir mihi qualis eris?
 Dum tecum imperij regnandi que exigis artes
 Et summum deceant quæ bona uera Ducem,
 Te totum Aonijs Romano more Camœnis
 Adjicis, et rerum discutis omne genus,
 Te totum ad uitam heroum componis eorum
 Qui patriæ dici promeruerunt patres.
 Atque ita quo certas regnandi discere leges
 Omnibus historijs se tuus aptat amor.
 Dumque alij festis uinosa charistia mensis
 Et celebrant leuibus gaudia pigra iocis,
 Edita dum breuiant illis spectacula soles,
 Et pernox patrias alea perdit opes,
 Tu strepide nugis seiunctus ab omnibus aule
 Heroo uersas pectore manus opus.

Laus à stu-
 dijs philo-
 sophis.

AD DVCEM IVLIACEN.

Tu studijs animum intendis perq; ardua raptus
Parnassi, Aonio labra liquore rigas.

Aut speculum uitæ sapientem uoluis Homerum
Aut Ciceroneas excutis acer opes,

Nunc te Graia iuuat, nunc te Romana uetustas
Heroasq; illinc quos imitere, legis,

Iamq; tibi assertis iustus Trasibulus Athenis
Iam tibi Aristidis mens generosa placet

Inq; animis stimulos linquens sermone Pericles
Et quem tot linguas edidicisse serunt,

Mithrida
tes. Iam rapit inuicti te mens generosa Camilli
Iustitiæ ille fuit militiæq; decus,

Marcel = Inq; fugam Pœnum toties qui compulit hostem,
lus. Quiq; manu Tyrias uindice fregit opes,

Scipiones Et ciuem seruare domi qui maluit unum
Quam uictrici hostes perdere mille manu,

Posthu- Quiq; Aquila arrepta medios dux primus in hostes
mius. Irruit, et uictor plebe sequente fuit,

Curius et Contentiq; suo, qui exosi munera regum
Fabritius Diuitias animis posthabuere duo,

Q. Fab. Et qui cunctando Romanam restituit rem
Tercentumq; una qui periere die.

Dumq; legis Graios, dum sortia facta Quiritum,
His confers patriæ sortia facta tuæ.

Suspicias Henricos, sortes miraris Othones,
Quorum

VIRTVTIS EPISTOLA.

Quorum non aliqua est gloria laude minor.

Hic uelut ante oculos tot formidanda triumphis
Pro caelo uindex Carolus arma gerit.

Atq; ita ceu stimulos addunt tibi calcaris omnes

Carolus
Magnus.

Temporis esse sui qui meruere decus,
Vtq; hos miratus sequeris, sic respuis illos

Qui meruere cui dedecus esse sui,
Iamq; stupes mollem ceu monstrū immane Nerone

Inter & Assyrias Sardanapalon opes,
Et quem fama refert proprias uiolasse sorores

Caligula.

Cuiq; patens nomen uile metreta dedit,
Iam tibi damnatur Phalaris, rigidusq; Phraartes

Cede sui generis quem maduisse ferunt,
Quiq; suas uicto terrebat fulmine gentes

Salmo =
neus.

Seq; Dei solo iussit honore coli,
Harpage quiq; tibi seruato praemia Cyro

Astya =
ges.

Apposuit nati uiscera tosta tui,
Ultima quiq; suo meditatus funera fratri

Camby =
ses.

A proprio laesus pertulit ense necem,
Et qui matronas spoliasse in templa uocatas

Agatho =
cles.

Dicitur & castas prostituisse nurus,
Et bellum patrijs inferre penatibus ausus

Catilina.

Vindice supplicium qui Cicerone tulit,
Et Sylla & Marius, patrie q; incendia Grachi

Seruiliq; nimis Spartacus hoste nocens.

Omnia

AD DVCEM IVLIACEN.

Omnia sic reputans gestarum pondera rerum
 Eligis imperio facta imitanda tuo.
 Omnia mox ueterū scrutans monumenta Sophorū
 Executis ingenio totum Helycona tuo,
 Vnde tibi uero ueniat prudentia uultu,
 Quæ sucata alijs sæpe uenire solet.
 Hij sunt ingenij mores, hij principe digni,
 Hæc decet ingenuum prouida cura Ducem.
 Illa beata potest uerè respublica dici,
 Cuius philosophum non pudet esse Ducem,
 Cuius amat causas rerum cognoscere Princeps
 Atq; animum studijs erudijsse cupit,
 Cæcâq; fastidit falsarum nubila rerum
 Et bona magnanimo pectore uera uidet,
 Non illum instabili fallit Dea lubrica uultu
 Venturum ingenio præcauet ille malum.
 Forsan Alexander potuisset euntibus annis
 Contentus patriæ finibus esse suæ,
 Nec tot subiecti domuisset climata mundi
 Totq; triumphatis signa locasset agris,
 Ni caput has nostras ferret sublime per artes
 Pectoraq; his studijs instituenda daret.
 Ille globum fertur sub amici tempora somni
 Exerta stragulis sustinuisse manu,
 Qui sonitum posita reddens elapsus in urna
 Nocturnæ rupit dulcè quietis opus,

Nec

Princeps
 philoso=
 phus.

Alexan=
 der Ma=
 gnus phi=
 losophus.

VIRTUTIS EPISTOLA.

Nec mora, magniloqui iuuenis mirator Homeri

Dicitur ad Musas profiliisse suas.

Tanta nec Augusti maiestas Cæsaris esset

Ni studijs etiam talibus aucta foret,

In sua distribuit famulantem munia noctem

Vt satis ingenio temporis ille daret.

Ergo illi uigili scrutantes omnia sensu

Quæ natura animis conspicienda dedit,

Vicerunt ratione magis, quam uiribus orbem,

Marteq; prosperior mens generosa fuit.

Desine liuor edax sanctas proscindere Musas,

Vir prudens etiam uincere fata potest.

Hoc tamen ut fias, rerum tibi nosse necesse est

Diuerſas causas instabilesq; uices.

Talia qui nouit cunctos prudentia casus

Hunc comes inuicta uincere mente docet.

Hæc quia nosse studes, quia sunt tibi talia cordi

Par illis, alijs me duce maior eris.

Hei mihi cur tantam pepererunt Tartara pestem

Quæ certum meritis non sinit esse decus?

Cur furia est omni pulchro comes illa labori

Omnia quæ rabido carpere dente solet?

Te quoq; traducit, namq; impedit ardua liuor

Inuidet & meritis luridus ille tuis.

Non caret inuidia quidquid uicinior æther

Aspicit, abiectis sibila nulls nocent.

Aug. Cæsar philoſophus.

Epiphonema.

πᾶσι

Vis inuidie.

ANRORAM

AD DVCEM IVLIACEN.

Auroram ut nebula, solemq; sequuntur ut umbr
 Inuida sic sequitur non nisi summa, lues,
 Semper bella gerunt, & mutua uulnera miscent
 Inuidia & meritis mens generosa suis,
 Illa sed ut nunquam seuo superare furore
 Vincere sic uictrix hęc ratione potest.
 At tu mactę tua pietate & robore princeps
 Quo pestem hanc animo uincere possis, habes
 Scrua inuictę animos, contraq; audentior ito,
 Quod facis, ad cœlum quærere perge uiam,
 Inuidiam ingenuę perimit constantia mentis
 Non alia hoc melius tollitur arte malum.
 Perge animo tanto, certoq; insiste labori,
 Nulla nisi euicto fama labore uenit,
 Nulla quies aliquo nisi parta labore paratur
 Ardua præcipiti laus adeunda uia est,
 Ingenuos animos Deus adiuuat, odit inertes,
 Ignauum sequitur gloria nulla uirum.
 Materiem ex ipsis cogetur carpere dumis
 Quem iuuat è placitis facta corona rosis.
 Qui ueram adfectas laudato è nomine famam
 Non tibi per somnos illa petenda uenit.
 Per uaria Alcide grassandum monstra fuisse
 Tu quoq; tot uatum carmine teste legis.
 Dulce tamen precium tanti tulit ille laboris,
 Et meruit superos inter habere locum.
 Tu quoq;

τ η ε δ ζ =
 ρ ε τ η ε ζ ι =
 δ ρ ω τ α .

VIRTUTIS EPISTOLA.

Tu quoq; te certis Gulielme resistere fatis
 Per casus aliquos esse necesse scias,
 Te quoq; per quaedam grassari monstra necesse est

Aureum
 seculum.

Militæ cultor si cupis esse meæ.
 Aurea cum primos formarent sæcula mores
 Non labor ad cælum sollicitabat iter,
 Sponte sua populus recti tendebat ad usum
 Non urgente metu, sed probitate pius,
 Numinis haud aliqua superi grauitate retenti

Errabant terris, par erat omnis honos,
 Sæpe aliquis platani tremula frondentis in umbra
 Cum socia sumpsit prandia plebe Deus,
 Sponte sequebatur mea tum uestigia uulgus
 Me sola quod nunc utilitate probat,
 Libera tunc multi meruere per otia cælum,
 Simplicitas superum digna fauore fuit,
 At simul ac tacite successit durior ætas

Inq; odium est recti uersus honoris amor,
 Cum cessere Fides, Pietas, Pax, Gracia, Honestas,
 Et subiære doli, belli, rapina, scelus,
 Cum maior numerus uitiorum odiumq; Deorum
 Ultra etiam nimij coeperat ire uiam,
 Cessimus, & superas Diui repetiuimus arces,
 Hic teneo summo proxima regna polo.

Manserunt terræ pestes patriamq; tuentes
 Nunc quoq; ne redeant numina nostra, cauët. stes.

Quoniam

AD REGEM ANGLIAE

Quin & præcludunt omnes ad sydera cursus
 Terræno cælum ne quis ab orbe petat,
 Hic prima ante alias liuentem turbida uultum

Pestes Inuidia, aërias excubat ante plagas,
uiam ad Parte alia rabidum foedata calumnia rictum
uirtutem Ad nos securas non sinit esse uias.
impedien Præcipue ambrosia faciem fucata uoluptas
tes. Impedit hic omnes ingeniosa uias.

Tanta hominum in pœnas his est concessa potestas

Quas nisi ui superet, sydera nemo subit.
 At quibus aërias natura benignior auras
 Ad bona uirtutis concipienda dedit,

Hos superi instigant, animisq; audacibus armant,
 Ut ponant merito iusta trophæa solo.

Tu quoq; nate tuis cælum conscendere factis
 Fortiter exitio talia monstra dabis.

Non tamen hic opus est Nemeæe robore claua
 Vincere non armis, sed ratione potes.

Laus à Est tibi sitq; precor, patrij cupidissima cœli
modera = Atq; inter dotes mens generosa suas,

tione ac Quo propius cursu sublimem labitur axem
temperan Hoc Sol admissos lentius urget equos,

tid. Tu quoq; fortunæ quo duceris altius aura
 Lenior hoc animi uis generosa tui est.

Prodiga nec pigras consumens alca noctes
 Attenuat fisci uiscera iusta tui,

VIRTVTIS EPISTOLA.

Nec Venus iniustis stimulat tua pectora flammis,
Huius & Ebrietas ignis in igne comes.
Germano hoc tanquã mirandum in principe laudo
Quod tua ad hoc tempus sobria uita fuit.
Nec tam dulce tibi quisquam blanditur amicus
Ut plus quã iusta pro ratione bibas.
Inunc Aegypti reges à munere Bachi
Ingenuas mentes abstunisse refer.
Et cum te tanto fortuna amplexa favore
Diuitijs multos eleuet ante Duces,
Sic tamen imperij iustas moderaris habenas,
Conaris patriæ sic amen esse pius,
Ciuius ut malis dare ius cumulantibus aurum
Diuitijs populos quã superare tuos.
Nec leuis ambitio, nec te tua gaudia perdunt,
Non animus luxu diffuit iste tuus.
Hei mihi quos reges, quæ regna immania fregit
Quos populos uita sustulit ista lucis.
Non tantum exangues Titania fascinat arius,
Viribus haud tantum Marsa uenena nocent,
Quantum animi uires eneruat blanda uoluptas
Vincere uis animum, quem nequit, illa potest.
Tu tamen adfectus cum sic modereris, & illam
Quod facis, inuicta uincere mente potes.
Hei nimium patriæ male prospicit ille saluti
Qui seruus uitijs sustinet esse suis,

d

Qui

AD DVCEM IVLIACEN.

Qui natus patriæ pro libertate tuenda est,
 Liber ab his morbis debet abesse procul.
 Omne iugum turpe est, seruire adfectibus autem
 Tam turpe, ut possit turpius esse nihil.
 Hoc ut seruitium procul effugisse liceret
 Tot sibi conscitam sponce tulere necem.
 Tu melius, Virtute tua vitia ista repellis,
 Crede mihi, huc melius nulla medela facit.
 Nec glubit damnosa tuos exactio ciues,
 Nec legit iniustas census auarus opes,
 Sed pietate tua SPARTAM quam nactus es ornatis,
 O quantum est partis posse præesse bonis.
 Magna quidem laus est, aliquid uirtute parare,
 Non minor est partem posse tenere decus.
 Sic magis adserta laudatur ab urbe Camillus,
 Quàm tantum extruxit qui prius autor opus.
A iustitia Nec sic edictis nec legibus obruis urbes,
 De nimia ut possit patria mole queri.
 Optima non multas numerat respulica leges
 Flectitur ad mores Principis illa sui.
 Si bonus est princeps, onerosa est copia legum,
 Ciuibus exemplum debet is esse suis.
 Nam totum à summo dependet principe uulgus,
 Quod facit hic, illud non sibi turpe putat.
 Nec leges terrere tuæ, nec iura minari,
 Sed magis incautos præmonuisse solent,

VIRTUTIS EPISTOLA.

Quas ubi quis uiolat, sic castigatur, ut ipse
Supplicio dignum se grauiore putet,
Non tamen indulgent, nec parcunt fontibus illæ,
Sed ius consuerunt reddere cuiq; suum.

Vidimus hoc nuper iustamq; probauimus iram,
Et laudem imperij duximus esse tui,
Cum tua iuratos domuit prudentia Grachos,

Qui patriæ autores seditionis erant,
Martia quod faciens testatum Geldria laudat,
Quæ te, non alio, uult superare, Duce.

Est tibi sitq; precor generoso in pectore robur
Quod uis fortunæ frangere nulla potest.

Rebus in aduersis sperare, timere secundis,
Fortiter & sortem uincere utranq; potes.

Iam quo synceræ flagres pietatis amore
Dexteritas animi detegit ista tui.

Tantæ animi possunt nulli contingere dotes
Syncero metuit qui nisi corde Deum.

Ite procul ueteres reges, procul ite prophani,
Hei quantum est animum principis esse pium.

Impius est princeps Sathanæ præsentis imago,
Qui pius est, ueri est altera forma Dei,

Omnibus hic prodesse cupit, nocet omnibus ille,
Hic pater est, patriæ pestis at ille suæ,

Præuius hic secum ciues ad sydera ducit,
Ille uiam populis ad Phlegetonta facit.

A fortitudo.

A pietate.

Collatio
boni &
mali prin-
cipis.

AD DVCEM IVLIACEN.

In populam à iusto sic principe commoda manant,

Vt fluit à uiuo fonte salubris aqua,

In populam à foedo scelera omnia principe manant

Perpetuum ut uiuo uirus ab angue fluit.

Ille nec adfectu rapitur, nec motibus ardet,

Temperat impetum sed ratione suum,

Hic ruit, ut fracto, diffunditur aggere torrens,

Proq; suo arbitrio quæ libet, illa facit.

At tu quando animis quando alto pectore tantus

Vix habeas aliquem dux Gulielme parent,

Hac ratione tuos ibis munitus in hostes,

Qui cupunt nostras impedi Te uis,

Hoc animo inuictus facile omnia monstra domabis

Quæsta tibi indignans de quibus ante fui,

Hoc animo Heroes æquabis honoribus omnes

Laudibus æternis qui meruere cani.

Sed neq; nunc mens est iustas tibi condere laudes,

Nonis restat uatibus iste labor.

Nec decet ut natum commendet gratia matris,

Quæ uenit externæ laus ea digna uenit.

Te monuisse uelim, si sit monuisse parentis,

Hei te quam tota diligo mente parens.

Querela Aspice prostratæ dubium pietatis honorem

de statu Pertinet ad curas hæc quoq; cura tuas,

adflictæ Aspice ut adfluctis mutilata Ecclesia membris

Ecclesie. Lugeat, heu luctus quando habitura modum?

Nec

VIRTUTIS EPISTOLA.

Nec satis adflitam crebras iterare querelas

Insuper immundo carcere uincta tacet.

Carcere uincta tacet, captiuam detinet error,

Hei mihi, quas uires iste Tyrannus habet,

Vix bene diuino Christi doctrina fauore

Extulit e tenebris erua dulce caput,

Iamq; etiam externas auja emigrare per oras

Spem multam fructus præbet amica sui,

Nescio quis, propè sed dixi, spontaneus error

Impedit, & porrò tutius ire uetat.

Ille atra inuoluens leuas caligine mentes

Pontificum ac Regum pectora cæca facit,

Vt non tantum ullam nolint agnoscere Christi

Verum etiam studeant ut prohibere fidem.

Iam ferrum & cædes, iam prælia dira minantur,

Nec fas est uera de pietate loqui.

Hic opus auxilio meliora uidentis, & eius

Iudicium cuius plus ualuisset, erat.

Hic uestrum fuerat certas adferre medelas

Custodes populi quos iuberi esse Deus.

Omnis ab æterna concessa est mente potestas

Vt populis ueram monstret ad astra uiam.

Vt populis seruent diuini oracula uerbi

Pertinet ad summos prima ca cura Duces.

Quatenus est Princeps, ueram defendere debet

Ardua quæ cæli ducit ad astra fidem.

Malitia
quorundam Pon
tificum.

Primariū
Principis
officiū.

AD DVCEM IVLIACEN.

Demus at hoc fatis, diuinæ demus & iræ,
 Quòd nunc quisq; ruant in sua fata Duces.
 Tu melius bona uera uides, dux optime, debes
 Et potes hîc populis consuluisse tuis.

Adhor- Consule prolapso mæsto pietatis honori,
 tatio. Et ueram inuicta suscipe mente fidem.
 Ducat in exemplum Friderici cura Ioannis,

Ab exem- Qui tenet inuicta Saxona scepra manu,
 plo Ioan. Cui nunc Arctoo fauor adstipulatur in orbe,

Frid. Du- Mox oriens etiam totus amicus erit,
 cis Saxo- Cui tua scælici cœli soror omine nupsit,
 niæ defen- Iulidos gentis grande Sibylla decus.

foris fi- Non timet ille minas, non effugit ille tyrannos,
 dei. Omnia magnanima mente pericla subit,

Dum uera inuicti propagat dogmata Verbi,
 Adserit & fidei saluificantis opus,

Non est in supera princeps hoc notior aula
 Longius ô terris utilis esse queat.

Quid tamen hæc refert longo sermone monere?
 Non eget hortatu mens tua tanta meo.

Tempore res fiunt, nulla est properatio scælix,
 Annus maturat non sata cultus ager,

Tempore nodosam tollit medicina podagram,
 Et formidatis auxiliatur aquis.

Tempore curantur perplexa negotia rerum,
 Hoc secum uires consiliumq; trahit.

Tu quoq;

VIRTUTIS EPISTOLA.

Tu quoq; tam magnæ seruabis idonea causæ
 Tempora, consilijs & magis apta tuis.
 Promittit celebres de te spes maxima laudes
 Non nisi frustrari turpiter ista potest.
 Ergo aliquis paucos post hæc, sic auguror, annos
 Cum tua magniloquus facta Poëta canet,
 Vt non maius opus toto celebratur in orbe
 Sic hoc in primis laude per astra feret,
 Dogmata quod fidei primus sincera tuorum
 Dicaris populis adseruisse tuis.
 Inde tibi statuas, inde alta trophœa locabit
 Perpetuo meritis patria grata tuis,
 Inde secundabit fausto cœpta omnia cursu,
 Et dabit auxilium, regnaq; lata Deus,
 In tua vicinæ plaudent præconia gentes
 Cantabit laudes uirq; puerq; tuas,
 Quàm late decorant opulentum carbasa Scaldin
 Quàm late patrias Mosa uolutat aquas,
 Quàm late riguus quatit aurea littora Rhenus,
 Vno te nemo Principe maior erit.
 Perge Dei iussu diuinum agnoscere uerbum
 In cœlo precium muneris huius habes.
 Est locus aërij super ardua climata cœli
 Qua uenit Aeois Cynthius ortus aquis
 Illic nec nebula, nec agentes frigora uenti,
 Lucida uitalem temperat aura plagam,

Virtutis
 uaticiniū
 de Duce
 Gulielmo

Premia
 piorum
 Principum.

Sedes beatorum.

AD DVCEM IVLIACEN.

Nulla tibi nox atris unquam circumuolat umbris
 Semper tibi lux est, semper amica dies.
 Vernant Ambrosios uiridaria germine planta,
 Aërius dulci rore madescit ager,
 Illic perpetui pulcherrima temporis ætas,
 Vocibus angelicis omnia plena sonant.
 Qui mala pro Christo cœlum meruere ferendo
 Hæc loca uictores turba beata colunt,
 Huc etiam uenies diuini adferor honoris,
 Proq; fide adserta præmia iusta seres,
 Obuia procedet regum tibi turba piorum,
 Qui pia pro uera bella tulere fide.

Cōstanti- ni pietas. Hic primus ualidis tibi Constantinus in armis

Oscula cum multo grata fauore dabit,
 Qui sibi res gestas Christi præferre iubebat
 Exemplo ut populos cogeret esse pios,
 Fudit & inuictos gentiles Marce tyrannos,
 Aedidit & sumptu biblia sacra suo,

Gratia = nus. Quiq; fidem est lassus, dederat cui Gratia nomen,
 Cui necis infidus causa minister erat,

Theodo- sius. Deq; statu fidei qui plus quam mortis agone
 anxius, e uiuis cum roperetur, erat,

Carolus Magnus. Quiq; una Cæsar pugnans cum gente tot annos
 Maxima pro Christi nomine bella tulit,

Atq; alij Heroes, circumq; heroas ouantes
 Turba coronatas condecorata comas.

VIRTUTIS EPISTOLA.

Tum primum summis tua facta uidebis ab astris
Gaudebisq; tua te pietate frui.
Talia scribentem subito interturbat, & ultro
Increpat, Ambrosia tempora uinctus Hymen,
Utq; tue firmem connubia sancta sororis
Letitiae blando nuncius ore monet.
Anxius expectat Rex nuptam Octavius Annam
Et querulo tardas increpat ore moras,
Illa sed optati, nisi te duce, foedera lecti
Legit mis numeris posse coire negat.
Sic ait: Angliacas ego nunc de labor ad arces,
Extollet patria quas tua laude soror,
Caetera per famulas consueto more loquemur,
Interea ut possis strenuus esse, uale.

FINIS.

d 5 AD

AD SERENISSI-
MAM AC ILLVSTRISS. DOMI-
nam, D. ANNAM, Reginam Angliæ,
Ducem Iuliæ, Geldriæ, Cleuiæ, ac
Bergæ &c. IOANNIS
STIGELII Epi-
grammatum
liber.

AD LIBRVM.

I Liber, illustrem sed non nisi liber ad Annam,
Anglica qua maius non uidet aula decus,
Quæ uirtute sua cunctas Heroidas æquat
Temporis esse sui quæ meruere decus,
Veneris ad Thanysin, Londini & nobilis arces
Aut ubicunq; illi regia sedes erit,
Protinus ad Dominam nullo prohibente uolato
Hæcq; illi posito uerba timore refer.
Hæc tibi, qui dices pro te bis missus ad Anglos
Multa tulit terris, multa pericla mari
Scripta uias inter, terris meditatus, & undis,
Dedicat, ut fidei pignora prima sue.
Talia dicentem, qua mansuetudine pollet,
Excipiet placida protinus illa manu.
I liber, & posito supera freta salsa timore
Penè bis auctori naufraga facta tuo,

Tu tamen

LIBER EPIGRAM.

Tu tamen ad tantam properans Heroida, casus
Omnes, ipsa etiam spernere fata potes.

AD ANNAM REGINAM
ANGLIAE &c.

ANNA tuos animi quæ uincis dotibus annos
Perpetuo uatum carmine digna cani,
Cum tam blanda tuam commendet gratia formam
Cum uernet lingue gratia tanta tuæ,
Fœmina cum non sit pietatis amantior usquam,
Cum superet mores nulla puella tuos,
Hæc tibi gratantes posuerunt disticha Musæ
Et Charitum Musis semper amica trias.
Viue sine inuidia, longa dignissima uita,
Lux ingens generis Iulias ANNA tui.
Exagitet seuis illum Rhamnusia fatis
Qui tibi cunq; aliqua parte nocere cupit.

AD THOMAM MORASINUM, regium Cubicularium.

Integer ingenio, uernantibus integer annis
Palladis & Phœbi mi Morasine decus,
Qui siue eloquium numerosam includis in artens
Et canis in certos uerba redacta pedes,

AD ANNAM REG. ANGL.

Seu Ciceronæo depingis uerba colore
Spem plenam certæ posteritatis habes,
Si legis ad sanctas quæ scripsi carmina tædas
Adfere iudicio qualiacunq; tuo,
Non hæc arborea me ludere uidit in umbra
Ad numeros resonans Dauias ulla meos,
Non hic ingenium pictorum gratia florum
Nec facies blandæ garrula mouit aquæ,
Per iuga cætorum, per strictum frigore Rhenum
Per freta dum facio cærulea tristis ier,
Tempore non iusto mediæ sub frigore brumæ
Talia me uester scribere cogit honor.
Quæ dum fortè leges, quàm sunt hæc frigida dices,
Frigida sunt fateor, frigida fecit hyems.
Non tamen usque adeò poterunt frigere uideri
Si tuus hæc foucat qualiacunq; fauor.
Temporis ergo breui quæ scribi angustia passa est
Quæso tuo, coram rege, fauore iuues,
Sic tua, quod faciunt, facundæ pectora Musæ
Humida Castalio tota liquore rigent.

AD IOANNEM CAESARIUM,
Coloniam.

Magna quidem res est animos cognoscere scriptis
Vnde uel absentium pectora iungit amor,
Præsentibus

LIBER EPIGRAM.

Presentes tamen est maior uidisse uoluptas
 Et coram alloquio posse iuuante frui,
 Hoc licuisse minus mihi tempore nuper Erasmi
 Tristis adhuc animo non superante queror.
 Non satis ergo tuæ contentus imagine mentis
 Facta est è scriptis quæ mihi nota tuis,
 Vt fruere uultu, presentis ut ora uiderem
 Huc non difficili tædunt ire uia.
 Fallor? an agnoscis cupidum uementis amorem
 Dicis & hoc animo tu quoq; noster eris,
 Hoc cupit Aoniam meritis fama Melanthon
 Quo non maus habet Castalis unda decus,
 Hoc cupit Acmilus quo non mihi carior alter
 Quem tibi non ficto fœdere iunxit amor.
 Sed tua quæ pietas tua quæ rectissima mens est
 Iam puro amicitia das mihi iura tuæ,
 Quæ si impetrâro, forsitan memorabitur olim
 Cæsarium Musæ non puduisse meæ.

AD PHILIPP. MELANTH.

Ni tamen ista fluant, fluere omnia nostra negabis,
 Ista manus medijs uada peregit aquis,
 Puppe sedens mœstus uentis disfactor & undis
 Et uideo sati stamina pulla mei,
 Dumq; loqui possum, dum non os clauditur undis,
 Dum nondum poto mergitur amne caput,

AD ANNAM REG. ANGL.

Nil aliud nisi pura Deo per uota uocato
Quam procul hinc dico nobilis Albis abest?
Spe duce scribo tamen, quæ uos legeretis ad Albim
Si mea clausissem fata uolente Deo.
Dumq; noto chartis, chartis illiditur unda,
Et fluere hoc cogit quod tamen aret opus.
Viue diu Aonidum iustissima fama Melanthon
O coram liceat dicere, uiue diu.

AD D. IUSTVM IONAM.

Quot uel Aristorides oculos, uel Creta quot urbes
Vel Briareus fertur, quot tenuisse manus,
Per tot iter feci Germanis milia campis
Dum fines adeo Gallia magna tuos,
Nec minus Ideam mecum circumfero Iona
Illa animi certe est sarcina grata mihi,
Illa mihi ignotas comes est iucunda per oras
Et leuat immense tædia longa uie,
Illa animi ualidis adeo radicibus hæret
Euelli ut nullo robore mota queat,
Iam mihi surripiant caput à ceruice latrones
Illa comes mentis non morientis erit.
Te quoq; cura tui teneat par Iona Poëta
Sic nemo eloquium uincat ubiq; tuum,
Sic tibi formose purissima pectora natæ
Nestoreos numerent cum genitrice dies,
Impleat

LIBER EPIGRAM.

Impleat à teneris quam spem promittit Ionas,
In spem coniugij uiuat Elyssa mei.

AD ANNAM REGINAM
ANGLIAE &c.

Dum Regina tua uentosa per æquora causa
Bis notas iterum remige carpo uias,
Tertia collisis tempestas sæuijt undis
Ter præsens oculos mors fuit ante meos,
At Deus incolumem sæuis euadere uentis
Et uoluit læto littus adire pede.
Hoc ego uix ausim pietati adscribere nostræ,
Quæ meruit pietas tam bona fata, tua est.

AD FRANCISCVM BURGRATVM
Principis Electoris Sax. Cancellarium,
& ad regem Angliæ Legatum.

Nate sacrosancto regum Franciscæ fauori,
Perpetuis animi nobilitate bonis,
Qui quoties soluis doctæ blanda organa linguae
Tincta Pericleo uerba lepore facis,
Ceperis Arctoum quali dulcedine regem
Fortis adhuc memori Sarmata mente tenet,
Nec tua Cæruleum laus ignoratur ad Istrum
Qua iacet Austriacis magna Vienna plagis,
Vidimus

AD ANNAM REG. ANGL.

Vidimus ut regem capiat tua lingua Britannum
At tamen eloquio non minus ille ualet,
Hæc persuasit, amans ignotam ut duceret Annam
Causaq; u' ignoto naberet Anna, fuit.
Hæc mediante Deo, coniunxit amoribus illos
De quibus est animis spes data magna pijs.
Cum tanta efficias, qualem sibi Tullius oporat
Rhetora te Rhetor quis neget esse bonum?

AD INCLYTVM HENRICVM
Oſtauum Angliæ & Franciæ Regem.

Exulat ingrato patiens hoc tempore CHRISTVS
Confectus macie, tabe, dolore, fame,
Pontificumq; nephas, seuamq; Tyrannida questus
Ne sua delantent uiscera, poseit opem,
Poseit opem frustra, nec sunt qui talia curent
Omnes hinc surdis auribus esse iuuat,
Quin etiam hinc quidã mimantur uncla Tyranni
Seuaq; crudeli toxica fraude parant,
Hunc attollere humo, ueroq; agnosce, e cultu
Officium ueri nobile regis erat.

DE REGINA.

Reginæ inspiciens oculos Dea Mænalis Annæ
Hic habitant, inquit, gratia, forma, pudor.

AD

LIBER EPIGRAM.

AD CLARISSIMUM VIRVM

Dominũ Thomam Cromuellũ regni

Anglicani Cancellarium.

Et quæ digna sacris referenda est gratia Musis

Quæ tantum patriæ te peperere decus,
Anglica quo floret respublica læta patrono,

Quo nil post regem patria maius habet,
Ingenio Cromuelle potens, comes intime regis,

Quæ uocat ex merito terra Britannia patrem.
Cum tua tot sanctis sint atria picta figuris

Cum decorent postes tot monumenta tuos,
Equibus elucet ueri doctrina LVTHERI,

Et Sathanae pariter Pontificumq; scelus,
Te satis ostendis nostris quoq; partibus æquum

Qui sumus adflictam turba professa fidem.
Nec dubito, tanto quod pridem nomine debes,

Quod cupias animis consuluisse pijs,
Quod cupis, et debes, ut possis nulla relicta est

Inter tot reprobos spes tibi Pontifices,
Consule ut inuisos Christo rex exigat hostes

Quid tot sacrificis Anglia pressa gemit?
Qui glutunt urbes, populi qui uiscera sugunt

Vt uitæ cursum luxuriantis alant,
Qui sacra consulto uiolantes dogmata Christi

Arbitrio miscent phasq; nephasq; suo.

AD ANNAM REG. ANGL.

His purgare Dei domicilia pestibus, ipsi
Præcipue res est officiosa Deo,
Hoc erat illius, quem patria terra patronum
Hoc erat illius quem uocat illa patrem.

AD IMPIOS EPISCO-
pos Angliæ.

At uos Baalis affecle, Mystæ impij
Ecclesiæ, populiq; pestes simplicis
Et Anglicani tincæ palatij,
Qui uos uocatis arroganter optimi
Seruos Dei, cum seruiatis Dæmoni,
Qui nil habetis, pertinere quod queat
Ad adiuuandam Ecclesiæ adflictæ statum,
Præter speciosam fictionem nominis,
Qui dum genio indulgetis, & læuem cutem
Curatis, & uentres carentes auribus,
Luxuq; diffluitis pigri Sybaritico,
Nil quidquam habetis pensi, & haud attenditis
Quid quisq; pro statu salutis optimus
Suspiret ac gemat. quin pro libidine
Vestræ uenda, & horrida petulantia
Consilia credulo datis regi impia,
Et impijs adfligitis populos minis,
Quid ô miseri, quid respondebitis Deo?
Quo uestra prætextu scelera hæc uelabitis?
Quando

LIBER EPIGRAM.

Quando ultimam sententiam feret Deus,
Illud Prophetæ quando comprobabitur,
Heu destinatos inferis, heu perditos,
Qui subditis leges iniquas conditis
Heu perditos, qui dicitis malum bonum.

AD PIOS PONTIFICES ET
Sacerdotes Angliæ.

Parcite Pontifices, sacrati parcite Mystæ
Vera quibus cordi est, debet ut esse, fides
Carminè taxamus, sed non reprehendimus omnes
Nonnullos etiam nouimus esse bonos,
Ignoscant nobis qui dogmata uera uerentur,
Qui cupiunt lapsam restituiffe fidem,
Hos tolli cupimus, fata his aduersa precamur
Ob solum luxum quos iuuat esse malos,
Impia Romano qui dedita turba Tyranno
Consulto uiolant dogmata uera Dei,
Hos Christo insensos hostiliter odimus hostes,
Hoc odium gratum nouimus esse Deo.

IN NYPTIAS ANNAE REGI-
ne Angliæ &c.

Quæ Dea? diua Venus. q̄ sunt hæc numina? Muse,
Quis puer hic? Hymæ est, q̄s puer alter? Amor.

AD ANNAM REG. ANGL:

Quæ trias hæc? Charitū. q̄ garrula turba? lepores.
Quæ comes hæc? Suada ē. q̄ altera turba? Lyta.
Quæ Nymphæ Pythica redimitæ fronde? Britanæ.
Quæ redimitæ hederis? Rhenidas esse puto.
Quò properant? sanctæ celebratum gaudia lucis
Inclita qua regi iungitur ANNA uiro.
Sed cur subducit blandæ se Cypria turba?
Legitimum ut uirtus sanciat ipsa torum.

DE ANNA REGINA
ANGLIAE.

Formosam aspiciens nuper Deus aliger ANNAM
Virgula contorto quem decet angue potens
Non ait hic formam certantum damno Dcarum,
Hoc tamen ingenuo cogar ut ore loquar,
Valle sub Idæa post tres si quarta fuisses,
Nunquam certassent Iuno, Diana, Venus.

AD GVLIELMVM MUTZ A
genum hospitem suum.

Hospes ab Alcinoο qualis discessit Vlysses
Per sua cæruleis fata coactus aquis,
Principis externas iussu mittendus in oras
A tectis abeo talis & ipse tuis,

LIBER EPIGRAM.

In numerum nuper Gulielme recepte meorum
Quam cupiam tecum uiuere, & esse diu.
Hei quantum est unâ uersari semper amicos,
Est dolor adsuetis grandis abire locis.
Ut tamen hic subitus casus dissoluat amicos
Tu mihi ceu præsens semper amicus eris,
Cum decerunt gelido naues & flumina Rheno,
Dicar amicitiae non meminisse tuæ.
Tu quoq; STIGELIVM simili complexus amore
Sepe mihi dicas sis ubicunq; uale.
Sic numeres casta multos è coniuge natos
Et uideas uitæ tempora longa tuæ.

AD PHILIPP. MELANTH.

Aequoris horrendi medijs dum iactor in undis
Aspergiq; imis conspikor astra uadis,
O quoties dixi, quantum est audire PHILIPPVM
Otiaq; Albiacæ uiuere docta scholæ,
Hunc quoq; deuoui quicunq; per æquora primus
Est ausus rapidis credere uela notis,
Dumq; loquor, surgens fluctus damnantis in ora
Obruit incautum cana procella caput,
Vix bene respirans, diuinæ numina mentis
Ex ui mirandæ metior udus aquæ,
Quæ dum mente ima, memori dum colligo sensu,
Me uideo nullo tempore posse mori.

AD ANNAM REG. ANGL.

Cur ita? sic uoluit quæ me mens prima creauit
Sic meruit pro me uindice CHRISTVS ope.
Ergo omnes redeunte fugans à sanguine curas
Inuia iactando per uada fortis eo,
Et quasi sim tecum præsens, dilecte Melanthon
Commemoro medijs hæc tibi lætus aquis.
Det Deus, ut coràm, quod mox confido futurum
De Ponto liceat plura fremente loqui.

AD GEORGIVM AEMI-
LIVM.

Dum te scena tegit constructa uirentibus herbis
Fonte suburbanæ dum releuaris aqua,
Dum canis ad ripas socio tua carmina Cordo
Pæonias herbas dum legit ille tibi,
Dumq; tibi ridet lætis Anagallis in hortis
Et iucunda tuos implet amica sinus,
Me uidet ignotis errantem Gallia campis
Tempore quo siccus cancer adurit agros,
Cerulea me rapidi sulcantem marmora Ponti
In medio æstatis tempore iactat hyems,
Atq; illic fraudes peregrinæ discere linguæ
Cogor, & inuisis moribus apta loqui,
Hic uini sentinæ, & Zopissæ ferre fluorem,
Et uomere ad socias nocte dieq; uices,

LIBER EPIGRAM.

Immundasq; pigro cochleas prandere palato
 Et bibere undantis disco fluenta sali.
 E medijs igitur tibi significanda procellis
 Et tremula & madida scripsimus ista manu.
 Carmina fortè tibi poterunt fluere ista uideri,
 Hec mihi quàm mallem scribere sicca domi.

AD BERNHARDVM FRI-
 sium Groningensem.

Hospes Amisiados dum littora missus ad undæ
 Erro paludosis per loca plena uadis,
 Vindice Romanos ubi fudit Marte cohortes
 Qui patriam Vari cæde redemit humum,
 Iam totiens prisca suspiro ad moenia Gruni
 Exoptoq; tuos hospes adire Lares.
 Ne tamen accedant cupidis sua pondera uotis
 Publica, qua fungor non mea causa, facit,
 At tu nunquid adhuc Musarum amplexibus hæres
 An decus Aonij desinis esse chori?
 Dij melius, nam tu sacras si deseris artes
 Iacturam Aonidum tota palæstra facit.
 Iam Musis Graijs, Musis comitata Latinis
 Serta tibi è medio spes Helycone legit,
 Fallere tam fida ratione iuuare uolentem
 Res odio Phœbi digna dolentis crit.

AD ANNAM REG. ANGL.
IN MARTIALEM.

Vitam quæ faciunt beatiorem
Nugacissime Martialis, hæc sunt :
Peccati agnitio, pauorq; cordis,
Erroris dolor, alta poenitudo,
Sola & saluificæ fides salutis.
Nam quicumq; fide nutante nusquam
Adprendit penitus, quòd ipse CHRISTVS
Humanam induerit Deus figuram,
Et nobis miserisq; perditisq;
Morti supplicioq; destinatis
Amiffam uitio labantis Adæ
Aeternam reparauerit salutem,
Ille inter meruit beatiores
Heroes statui, fruiq; coelo.
Sunt hæc barbara uerba forsan inquis,
Nec sic sunt soliti loqui Quirites.
Vitam quæ faciunt beatiorem
Nugacissime Martialis, hæc sunt.

DE NVPTIIS ANNAE IV.
liacensis, Reginae Angliæ.

Leta ferēs cestum formosam Cypris ad ANNAM
Hoc tibi sit firmi munus amoris ait.

Accurrit

LIBER EPIGRAM.

Accurrit pietas, fœdi fuge mater amoris
Hic thalamo inuictus me duce stabit amor,
Dixit, & adprepsam sacras ut duxit ad aras
Viue ait ô Regis sponsa, ministra Dei.
His quantum auspicijs horum spem creditis auctam
Pro uera faciunt qui pia uota fide?

IN ARCEM REGIS ANGLIAE,
cui nomen Hamphencurt.

Aurea laudantur prisca domicilia Romæ,
Prisca suas nimium gloria tollit opes,
Sit sanè ueteri sua magnificentia Romæ
Hanc unam debent sæcula nostra loqui.

IN EANDEM.

Quid tamen hîc oculos nunquam faciamus amici?
Mille oculi hîc semper quod tueantur habent,
Aurea magnifici cedant tabulata Neronis,
Et cedat Caij Cæsaris alta domus,
Illorum ut cultam uicerunt atria Romam,
Europæ superat sic decus ista domus.

IN EANDEM.

Quanta fides sit Roma tuis adhibenda theatris
Nescio, quæ uideo credere penè piget,

AD ANNAM REG. ANGL.

Vsq; adeò ultra omne ingenium conamur, & artem
In medio coelos edificare solo.

Hæc quicumq; uidet regis monumenta Britanni
Humanas dubitat talia posse manus.

DE CYGNIS IN THANYSI.

Cerula per Thanysis fugientem flumina ceruum
Dum sequitur celeri casta Diana pede,
Protinus attoniti fugiunt ad littora cygni,
Sentit, & hoc diuam Cynthia ore uocat.
Parce meos terrere canum clamore uolucres
Quos ego pro Henrici nomine regis alo.
Paruit, adsuetas illi redière sub undas
Pangentes patriæ carmina blanda suæ.
Inclyte Rex Phœbo sacratos respice uates
Parnasso ex toto nil negat ille tibi.

AD POLIDORVM VIR-
GILIVM.

Te pridem totam quaero Polidore per urbem
Ut fruar aspectu colloquioq; tuo,
Non tamen inuenio, nec sunt qui dicere possint
Qua iaceant ædes in regione tue.

LIBER EPIGRAM.

Aurea tam magnas haud secula suspicor urbes
Contiguas animis sed coluisse domos,
Patria tunc omnes uicinia nouit amicos
Non orbis magna tantus in urbe fuit.
Mille sacerdotes de te mihi multa roganti
Ut satis acciperem non potuere loqui.
Si quot habet mystas, tot haberet et Anglia doctos,
Clarius in terris natio nulla foret.
Hæc tamen allapso conscendens Rheumate nauem
Effudi, subita uix bene scripta manu,
Testatum ut facerem lecturis forsitan olim,
Notitiam frustra me petijisse tuam.

AD SOCIOS ENAUI.

Qui maris horrendi medijs iactaris in undis
Et nisi cum ponto sydera sola uides,
Stulte quid amissis mittis suspiria terris
Quid toties casum flesq; dolesq; tuum?
Quid gemis in patriam? conuexum suspice coelum,
Iam terræ oblitus, iam maris huius eris,
Fide Deo, quisquis mundi hoc in carcere uiuis
Non natura tibi tota quod obsit habet.

IN STEPHANVM DOLETVM
GALLVM.

Germanos nimis impiè laceffit

Vates

AD ANNAM REG. ANGL.

Vates ille dolendus, ac dolandus,
Et flendus Clarijs Doletus undis.
Dolari cupit, & cupit dolere.

IN EVNDEM.

Ergo sic odijs Dolete natus
Sic ne es conuictijs calumnijsq;
Consutus? cupias ut hinc timeri.
At quantum spolijs tibi reportat
De Desiderio tuus triumphus?
Tantum, ut prodigij loco putetur
Quod Phœbo patiente adhuc benigne
Integros retines cutem per artus
Nec coruis avidis iaces cadauer.
At qua spe tamen obstrepis Philippo?
Illi illi omnigenum scientiarum
Edocto, innocuo, pio patrono?
Per fata impero Marsiæq; pœnas
Iniustos stimulos tuos reconde,
Incassum gelido litos ueneno.
At ni parueris, tuusq; nobis
Rursum hoc dulce caput furor laceffet
Musarum decus unicum Philippum,
Hei quantos subito dolebis hostes
In te fœdere uindice exoriri.
Te sic fœde dolabimus Dolete,

Te sic

LIBER EPIGRAM.

Te sic excoriabimus Dolete,
Exossabimus, expilabimusq̄;
Vt lingua hæc adeo calumniandi
Docta, & solliciti magistra nasi
Mutescat, rigeatq̄; frigeatq̄;
Algis frigidior gelu perustis,
Clumis ficcior usq; uentilatis.

AD IOANNEM GIGANTEM.

Amate Musis, digne regum gratia,
Et obstinate, & sedulo rogas Gigas,
Quid de Poëtis sentiamus Gallicis,
Paucis habe, de paucioribus optime,
De pluribus profecto planè pessime.

AD PETRUM ROGERIVM
GALLVM.

Versus ut placeant mihi Doleti
Vis paucis memorem tibi Rogeri,
Et num purior inde castiorq̄;
Dimittar, nimium rogas iocose.
Nunquam, quod scio, mundior cloacis
Recessi, nisi quando stercorati
Obscenos legerem libros Doleti.

AD

AD ANNAM REG. ANGL.

AD AEDONEM BRI-
tannum.

Candida Claudiados laudes uxoris Aëdon
Dicitur ob rarum promeruisse decus,
Rara quidem uerus res est hoc tempore candor
Tu tamen hoc etiam cur celebreris habes.
Te quoq; non fictus commendat candor Aëdon
Iam taceant dotes sæcula prisca suas.

AD CLARISSIMUM VIRVM
Doctorem Ioannem Oldenschla-
ger, Ducis Iuliacensis
Cancellarium.

En etiam uestris Augustus contigit oris
Quo suus ingenijs præside perstet honos,
Sit quoq; Mæcenas, & erunt hinc inde Poëtæ
Per quos ad cœlum Phœbus utrumq; ferat.
Quid tamen hoc moneo, te Mæcenate ualere
Ingenuos uates publica fama canit.
Quare age Cecropiæ cultor facunde Minervæ
Grande decus patriæ, laus utriusq; fori,
Hoc rude, sed scriptum uirtutis nomine carmen
Voce tua Princeps fac præeunte legat,
Sic grato quoties Augustum carmine dicam
Te Mæcenate pagina nostra canet.

AD

LIBER EPIGRAM.

AD CLARISS. VIRVM

Doct. Conradum Heres=
pachium &c.

Maxima si laus est, ut certè est, arte iuventam
Ad vitæ mores instituisse pios,
Esse putas quantum? formare in principe mentem
A qua ceu magnum patria pendet onus.
Hanc utramq; tuo laudato in principe laudem
Officio meritis diceris esse tuo.
Ista Duci quare commenda encomia uestro
Ad laudes spectant non minus illa tuas.
Sic sine Phylliride nunquam memoratur Achilles,
Tantum est ingenuos erudisse Duces.

DE AVICVLA D. FRANC.

Burggrati Cancellarij Saxonici,
Psalmos canente.

Corpore non celebris, nec forma nobilis ales
Grata sed ingenij dexteritate sui,
Iesseos numeros & sanctos exprimit hymnos,
Proq; fide implorat supplice uoce Deum.
O tandem aspecta resipiscite luce Papistæ
Non uos tot frustra præuia signa monent.
Si dolet inuicti monitus audire LVTHERI,
Cui Synodum toties per fide Papa negas,

At

AD ANNAM REG. ANGL.

At saltem his numeris fatuas aduertite mentes,
Vos uestrum officium bruta docebit auis.

DE MONACHIS FRAN-
ciscanis.

Lignipedes celebrant dum fratres festa Liæi
Dum certant plenos euacuare cados,
Certatim socia dum non sine Laide saltant
Et Veneri laudes ebria turba canunt,
Christiparæ solitos suetam cantare salutem
Quæ iubet, ad socios euocat hora choros.
Incipit ante alios senior, patrioq; tenore
Lassatæ Glaphyræ dulcia furta canit,
Ebrius ast alius, titubans pede, corpore languens,
Dum populum sacræ flumine lustrat aquæ
In medio officio ructante uomebat ab ore
Ceum fluuium, hyberna qui niue plenus eat,
Morio lustralem cui proximus eripit urnam,
Et cæcam toto flumine fundit anum.
O anus amissa cælo dignissima culpa
Si culpam sacræ copia tollit aquæ.

DE QVODAM MONACHO.

Per Lunam Monachus gradu citato
Spe feruens auide nimis palestræ

LIBER EPIGRAM. GA

Sub sparsa meretriculam cuculla
 Gestabat tacitum pctens cubile,
 Cui quidam emeritus senexq; frater
 Et diuæ ueteranus impudicæ
 Fit casu obuius, ac propensa crura
 Et mechæ niueos pedes latentis
 Agnoscens, quid amice frater, inquit,
 Aut quò sic properas, quid autem amabo
 Sudans sub tremula geris cuculla?
 Mox ille esse sui iugum caballi
 Et se cras aliquò parare abire.
 At ridet senior dolum, ac facetè,
 Mox ephippion hoc reconde dixit,
 Si fratres etenim tui uidebunt
 Omnes hoc equitare concupiscent.

DE SACERDOTE EBRIO.

Pontificis quidam non ultimus inter alumnos
 Mystica deuota dum sacra uoce canit,
 Hesternæ crapulæ faciente grauedine somnum
 Sopitus positos labitur ante Deos,
 Excitus à famulo, profit si uerteris, inquit,
 Inter conuiuas se ratus esse suos.
 Quis uos Pontifices famulos neget esse Deorum?
 Non alio debet Bachus honore coli.

f AD

AD ANNAM REG. ANGLI
AD ANNAM IVLIACENSEM
Reginam Angliæ.

Cum Maia genito certamen inibat Apollo
Causa erat ingenij gratia blanda tui,
Iamq; hic Iunoni te præfert, ille Minervæ,
Differit in laudes, multus uterq; tuas,
Arbiter eligitur studia in contraria Momus,
Iudicium hoc nostrum est ille duobus ait,
Eurynomes natis aut de tribus una faceffat
Cū tribus aut certe quarta fit ANNA Charis.

AD CLARISSIMUM VIRVM
Christophorum Montium, Regis Angliæ
in Germaniam Legatum.

Reddita Burgrato nuper tua litera Monti
Illo tota mihi lecta iubente fuit,
Quòd tibi amicitie mecum non contigit usus,
Quo me uestra habuit tempore terra, doles,
Desine, propensum Musis agnosco fauorem,
Hei mihi uix unquam rarior ille fuit.
Musa nisi precibus quærat blandita fauorem,
Hoc fauet Aonijs tempore rarus aquis.
At tu qui nostras præclare intelligis artes,
Vltro offers animi signa benigna tui.
Gratia magna tibi Musarum nomine Monti,
Tu quoq; Musarum nomine noster eris.

In pictura

LIBER EPIGRAM.
IN PICTURAM PVELLAE

nudæ, somno & morte

oppressæ.

Somno uicta graui, uirgoq; oblita decoris
Cruribus expliciis, nuda, supina iacet,

Quid rapis incautam mors inuidiosa puellam
Aspice, simplicitas digna favore fuit.

Hei somnum, hei mortem fraterno iure potentes,

Quàm iungunt istas mutua uincla uices.

Hei spes uana hominum, uitæq; incerta uoluptas

Insidias uiuis si quoq; somne struis.

IN EANDEM AD PHIL
LAETAM.

Hanc tibi donamus iucunda Philota tabellam

Vt reputes formæ munera fluxa tuæ,

Eripit oppressæ somno mors inuida uitam,

Hei quàm non tutum uiuimus exilium.

Viue memor cæli, nec uitæ fide caducæ,

Mors etiam somno sæpe uocante uenit.

DE PHILOTE.

Misit Anaxarecho formosa Philotis amanti

Fasciculum è plumis psittace flauæ tuis,

AD ANNAM REG. ANGL.

Vtq; sui munus bene commendaret amoris
Adscripsit tali uerba notata sono :
Accipe dilectæ munus formosæ Philotis,
Sit meus hinc in te collige quantus amor.
Suscipit ille manu grata, figensq; galero
Maxima se fidei pondera ferre putat,
Nuncq; per exædras, fora, cõpita, prandia, cœnas,
Nil nisi de sola uerba Philote facit.
Quid præstet Magnes auidus, quid ruffus Achates
Si leuis & uolucris talia penna potest ?

IN DOLETVM.

Dum nisi spurcicias, dum nil nisi turpia scribis,
Putida dum loqueris præter oleta nihil,
Esse tibi nomen potius debebat olecto,
Nam tua Musa sapit præter oleta nihil.

AD GVLIELMVM MENA-
pium Insulanum.

Magnificæ celebres dum laudes colligis aulæ
Depingo laudes principis ipse tui,
Si legis hic dignas Gulielmo principe laudes,
Hoc aulæ laudes esse referre puia.

AD

LIBER EPIGRAM.

AD D. FRANCISCVM

Burggratum.

ANNA suum regem, pulchrã Rex suspicit Annam
Parte ab utraq; fide, uincere certat amor,
Te tanti autorem canit Anglia diues amoris
Eloquioq; agitur gratia multa tuo,
Et tibi se multum debere fatentur amantes
Gratus & officium laudat uterq; tuum.
Quis te non uero Burggrate obseruet amore?
Quem reges etiam demeruisse student.

AD GEORGIVM AEMI-
LIVM.

Georgi Aonidum decus sororum
Si cupis ueterem uidere amicum
Illum STIGELIVM tuum sodalem,
E longa reducem profectioe
Qui te semper amauit, ac amabit,
Ad Pauli uenias rogamus ades,
Lucae contiguas Cranachiano,
Pingendi artificii alteroq; Apelli.
Si te audire iuuat, iuuat referre
Gallarum cupidos & Anglicarum
Brabantumq; simul puellularum
Amplexus, teneros iocos, amores,

AD ANNAM REG. ANGL.

Risus, murmura, basiationes,
Sed tantum ut uideas tuum sodalem
Qui te nescio quam profectionem
Adornare, nimis dolenter audit,
Huc passu uenias precor citato,
Georgi Aonidum decus sororum.

AD EVSTACHIVM A
Knobelsdorff.

Hoc erat ingenui, uirtute acquirere nomen
A qua nobilitas uera parente uenit,
Hoc uirtutis erat caput has efferre per artes
Que tibi, que patrie commoda uera ferant.
At tibi sic Clarie sudanti ad culmina Cyrrhe
Sic comes inuicta candida fama gradu,
Ut tu nostra tuo dignaris scripta favore
Et uerè doctis plaudis ad ista modis,
Nam quibus externo reduci grataris ab orbe
Carmina iudicio uiuere digna meo,
Hæc adeo Charites, adeo spirantia Musas
Effluere ex ipso missa Helycone puto.
Ergo te merito gaudebit Prussia uate
Prussia te maius uix habitura decus.
Viue diu Aonijs, iuuenis gratissime Musis,
Viue diu, Aonidum grande future decus.

LIBER EPIGRAM.

AD ANNAM REGI-
nam Angliæ.

Aedimus Arctois dum quædã Epigrammata terris
Inclÿta quæ thalamis lusimus ANNA tuis,
Quæ de Rege uolans diuulgat fama Britanno
Hei mihi, quàm cupiam teste carere fide.
At tu chara Deo, sancti decus ANNA pudoris,
Tractari merita es sic pietate tua?
Fide Deo, pridem patrium tibi præmia cœlum
Parturit, in terris gloria parta tibi est.

AD PHILIPPVM ME-
lanthonem.

Dum laudandus erat, Regem laudauimus Anglum
Si tamen hæc tantum litera laudis habet,
Sic illi uolui CHRISTI insinuare timorem,
Hei mihi, quàm uarium est regibus ingenium.
Si laudandus erit, rursum laudabimus Anglum,
Interea curæ causa sit ista Deo.

AD LECTOREM.

Hæc quicumq; legis, si quis legis, optime lector,
Quæ nunc, quæq; alio tempore scripta dedi,
Non exacta legis, meditatæ carmina Musæ,
Vcrum ut quæq; animo non operante fluunt.

LIBER EPIG.

Se crucient alij, toto sudante cerebro,
Sit procul à uersu cura laborq; meo.
Tu tamen ista legens, at sunt θαυμώτερα clamat,
Carmina, si nescis, sic Ciceronis erant.

FINIS.

Antoa

AUTORIS PRO
TESTATIO.

Quàm uarij euentus? quanta incōstantia rerum?
Quàm facile fallunt quæ ualuisse putes?
Errat in humanis spes fallaciſſima rebus
Et uerſat uariè nos leuitate ſua.
Hæc alijs terra fugientibus ultima manſit,
Luderet ut uarijs pectora cæca modis,
Hæc etiam nuper magnos promittere montes
Auſa Angli Regis de pietate fuit,
Feruïda iam cœlos onerabant uota piorum,
In populis ingens undiq; plauſus erat,
Anglica tot ſeuſ Eccleſia preſſa tyrannis
Cœperat auxiliij ſpe melioris ali,
Acceſſere pijs connubia regia uotis
Et nouus ingentem ſpem faciebat Hymen,
Quæ ſi ſecuro tam certa in rege fuiſſet
Quàm fuit in nupta, nulla querela foret,
Namq; ſuos ſuperat ſicut uirtutibus annos
Ingens Iuliaci ſtemmatis ANNA decus,
Ad fidei poterat ſic cauſam accendere regem,
Accendi poſſet ſi modo tale gelu.
At ſimul illius mihi contigit ora uidere
Et coràm alloquij commoditate frui,

PROTESTATIO

Mitius ingenium mihi uix uidisse uidebar,
 Et dixi, hoc seruent prospera fata caput.
 Ah ualeant oculos animum qui prodere dicunt,
 Tunc oculi certè non habuere nephas,
 Ex oculis pietas, è fronte nitebat honestas,
 Quis fucum auderet dicere tale decus?
 Iamq; ego foelici gratabar carmine tede
 Exoptans placido sydera fausta toro,
 Ipsum etiam Regem uersu exhortatus amico
 Ut uerum fidei dogma teneret, eram,
 Omnia sperabam, quæ sperari optima possent,
 Cum multis eadem spes erat ista mihi.
 Quàm uarij euentus, quanta inconstantia rerum,
 Quàm facile fallunt, quæ ualuisse putent?
 Bis tria uix solito permensus sydera cursu
 Aureus æstiuis Cynthius ibat equis,
 Sospes ab externis patriæ iam redditus oris
 Aedebam thalamis carmina facta nouis,
 Iamq; operi exacto Colophona Typographus adu-
 Extremos digitos impositurus erat, (dens
 Ecce ruens rumor longe diuersa susurrat,
 Hei mihi nunc nomen non habet ille suum,
 Ille uolans passim spem uersam nunciat omnem
 Quæ concepta pijs mentibus ante fuit,
 Iam Regem atroci mutasse tyrannide mentem
 Spargere non ficta dicitur ille fide,
 Plurimaq;

A V T O R I S.

Plurimaq; ut taceam, quæ passim publicat idem,
 Intentata animis horrida sata pijs.
 Tu decus ANNA tuis, populi spes sola Britanni
 Exclusa è thalamis diceris esse tuis.
 Hoc erat uxorem spe longi ducere regni,
 I nunc dic aliquam Regibus esse fidem,
 Hoc desiderium, suspiria, uota, querelæ,
 Hic pius adfectus regis amantis, erat.
 Ergo ego qui ueræ factus documenta salutis
 Horreo Romani sæua uenena doli,
 Vindice qui calamo ceu sæuos execror hostes,
 Pro libitu uertunt qui sacra uerba suo,
 Hic alicui dicar laudes cecinisse tyranno?
 Dum cecini dominum terra Britanna tuum,
 Non ita, non illi uerbis blanditus amicis
 Ut laudem aut firmem pectora sæua fui,
 Nouimus insignem uirtutibus omnib. ANNA M
 Carminis illa mei causa propinqua fuit,
 Illius æquorcos permensus nomine fluctus
 Angliacam tetigi Teutonus hospes humum.
 Quid mihi uobiscum, Cytheræ cura Britanni?
 ANNA nisi Regi tradita nupta foret,
 Illi adeo institui gratanti adplaudere uersu,
 Per causam Regis mentio facta fuit,
 Causa tamen finem quæ tunc spectabat, ut illum
 Ad curam fidei Misa moueret, erat.

Ludicra

PROTESTATIO AVTORIS.

Ludicra lasciuo scripsissem carmina uersu,
 Ferre meis poteram præmia digna iocis,
 Ast illi uolui CHRISTI insinuare timorem,
 Blandior hinc illi litera nostra fuit,
 Nec potui tacite calamos retinere Camœnæ,
 Visa esset facies cum mihi digna cani.
 Si fuit ut fama est, utinam non uera, tyrannus,
 Tunc facies certè non metuenda fuit.
 Hanc etiam facile famam constare negarem,
 Ni faceret certo plurimus ore fidem.
 His tamen omiſſis, meliore ut mente recepta
 Pontificum agnoscat cœpta nephanda precor
 Hoc fama ad nostras melior si transferet aures,
 Quàm cupiam prompta plectræ ciere manus
 Quem prius Aenean dixi me uate futurum,
 Voce Theodosio par erit iste mea.
 Interea infernis pereant precor ignibus omnes
 Consilio quorum cogitur esse nocens.

FINIS.

E R R A T A.

a	3	a			
b	2	a	24		operi meo.
ibidem			16		gurgitis.
c	2	b	21		uersa intro.
c	5	b	6		fingat.
c	7	b	7	lege	ingenui.
c	8	b	1		umbrae.
e	4	a	14		polo.
e	6	a	9		Romanas.
			20		non natura.

